

Redacción
Administración
RAMON LISTA 5158
T. A. 50 - 5502
Bs. Aires
★

ROČNINA:

Za eno leto
\$ 8.
Za pol leta
\$ 5.
Za inozemstvo
2 Dolarja
imezna štev. 20 cts.

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOESLAVA) PARA TODA
SUD AMERICA - ORGANO DE LA SOCIEDAD YUGOESLAVA
"HOGAR POPULAR ESLOVENO"

BUENOS AIRES, 23 DE ABRIL (APRILA) DE 1948

REGISTRO NACIONAL
INTELECTUAL
DE LA PROPIEDAD
No. 225027

CORREO
ARGENTINO
Sucursal 19

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159
TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

Núm. (štev.) 8

ŽIVEL 1. MAJ

PRAZNIK DELOVNEGA LJUDSTVA CELEGA SVETA

Spet je prišel dan, ko delovno ljudstvo vsega sveta praznuje svoj. 1. MAJ, ki že skozi desetletja dviga ljudske množice v veličastnih shodih zahtev svojih človečanskih pravic.

V deželah, kjer je zavladala ljudska demokracija, praznuje delovno ljudstvo 1. MAJ v parada del, kjer pokaže svojo ustvarjalno moč, v znamenju kih zmag v gospodarstvu, v znamenju odločilnih borb za uresničenje v načrtov ter v znamenju zgradnje temeljev nove družbe v kateri ne bo izkoriščanja ne bede. V teh deželah, med katere spada tudi Jugoslavija, je ravljeno za vedno izkoriščanje človeka po človeku. Socijalizacija narodne bogastva, je rešila delavca pred izkoriščanjem, je bila korenito izvedena, da služijo koristi proizvodnje v prid skupnosti, ne pa posameznikom. Razmerah si delavstvo prosto ustvarja svojo bodočnost. Tu ne more biti pred brezposelnostjo, gospodarsko krizo ali sličnimi hibami, ki jih buje kapitalistični sistem.

V dežalah kjer vlada kapitalističen sistem, ali kjer prevladuje takozvalna privatna inicijativa, so razmere delavstva v obče drugačne. Delavec je isen od delodajalca in se mora za svoj življenjski standard in za svoje deške pravice neprenehoma boriti, v kolikor mu je sicer dovoljeno, kajti kaže, da je že od nekdaj prizadeval in si danes bolj kakor nikoli prizadet, sistematično zatrepi vsako delavsko organizirano borbo proti njemu. Nam je protidelavska postava Taft-Horleya v Zedinjenih državah Severne Amerike.

PRVI MAJ se torej v teh dežalah tudi praznuje v smislu ohranitve delnih pravic.

Perspektive v katerih praznujemo letosni 1. MAJ, niso dokaj razvite, čeprav stopamo že v četrto leto od kar se je zaključila druga svetovna vojna.

Ko je bila zlomljena moč osišča po armada svobodoljubnih narodov, je načelo končno zadihalo svobodno ozračje ter si zaželego trajnega miru in je mislil, da je bila ta poslednja vojna. Pričakovati je bilo takojšnje razkritve, kajti, z zlomom Nemčije, ni bilo države, ki bi ogrožala svetovni mir. Vse te lepe sanje, kopnijo z dneva v dan kot sneg. Niso se še popolnoma ohladili topovi, ko je Churchill nekje v Združenih Državah Amerike, zanimali v sestav novi bojni klic zoper Sovjetsko Rusijo. Pozabljajoč na vse njeno tedenje, želi, da bi se v celoti obnovila moč prav tiste države, ki je vzrok za trpljenja Sovjetske zveze. Od tega ponesrečenega govora, pa do danes se vojni hujščaki na vso moč trudijo svetu dokazati, da Rusija hoče nadati celiemu svetu.

Po tem Churchilovem "svarilu" so seveda tudi mnogi državniki opredelili "železne zaveso", ki jo je Rusija spustila od Štetina do Trsta, kateri ideje, da med Rusijo in zapadnim svetom ne more biti prijateljskih odnosov, ker Rusija ne želi nobenega miru.

Toda količkaj treznemu opazovalcu bo takoj jasno, kdo najbolj želi in čimveč prizadeva ohraniti mir. Sovjetska Rusija ni do sedaj prelomila no-

benega sklenjenega pakta, med tem ko so zapadni zavezniki z Z.D.A. na čelu prelomili marsikateri sklenjeni pakt, smatraloč, da so bili v vojnem času nepremišljeno podpisani.

Ako gremo preko milozvočnih besed, pridemo do zaključka, da je bistvo politike zapadnih velesil v tem, da se mora Nemčijo ponovno oborožiti, da tako ista tvori nekak zid proti "Sovjetskemu pohodu". Ni dolgo tega, ko se je na zapadnem delu Evrope porobil nov blok držav, ki ima celo namen sprejeti v svojo sredo zahodni del Nemčije. V tem delu se nahaja Porurje, ki je v rudah in industriji najbogatejši del Nemčije. Ako se zapadnim državam posreči nemoteno zopet dvigniti ta industrijski obrat ponovno v predvojni tek, bo Nemčija v par letih zopet pripravljena za oborožen napad proti vzhodu. To je ponavljanje iste politike podpihanja, kakor se je dogajala leta 1931., ko je Hitler nastapoli oblast s pomočjo porurskih magnatov. Seveda se vso to vrši tudi sedaj pod očetovskim pokroviteljstvom Združenih Držav Amerike, ki bi v skrajni sili prihitela na pomoč z atomsko bombo.

Da so zapadne velesile že docela opustile vsako prizadevanje za ohranitev miru, nam jasno dokazujo dejstva, ko postavlja vsemogoče zaprake pri sestankih Nadzornega sveta v Berlinu, medtem ko so Sovjeti v vseh slučajih pokazali dobro voljo za končno ureditev miru z Nemčijo.

Zapadni državniki in politiki hočejo seveda svetu dokazati, da je vsa njihova politika trde pesti napram Rusiji, le v tem, da se ohrani samostojnost narodov, krščanstvo, demokracija in svoboda, ki so v nevarnosti pred rusko ekspanzijo.

Če pa le površno pogledamo zemljevid, bomo videli, da ruska armada ni prekoračila, od zaključka vojne niti pedi zemlje, celo odstopila je velike predele na Balkanu in Perziji, med tem ko britanski in ameriški vojaki direktno intervenirajo v Grčiji, Združene Države Amerike pa postavljajo strategične vojaške baze po vsem Srednjem in Dalnjem Vzhodu, oborožuje do zob svojo armado ter dela poskuse z atomsko bombo. Vse to ne vodi do dobrega konca še manj pa do trajnega miru.

Narodi sveta osojajo tako politiko, ker sovražijo vojno. Tudi uplivne osebnosti v Združenih Državah Amerike kot Henry Wallace se protivijo takemu početju, ker smatrajo, da se mir ne more uresničiti z grožnjami, ki stoji za njimi zoprno in strašno orožje, ampak z zmerno politiko prijateljskih odnosa med državami, posebno med velesilami, ki so se skupno borile proti nacifašizmu. Vsaka drugačna politika pomeni vojno in novo klanje in tisti, ki govore v prid nje, ne govore v imenu naroda, katerega predstavljajo, temveč v prid imperialistične klike.

Prepričani smo, da se lahko vsak eventualni spor med velesilami uredi na prijateljski način ter da se z dobro voljo, razumom in pravičnostjo lahko krene naprej — k miru in napredku enotnega sveta.

Tudi delovno ljudstvo vsega sveta bo na letosni 1. MAJ, manifestiralo, čeprav v različnih okoliščinah, in različnimi cilji, toda z eno skupno željo: ZA SPLOŠEN IN TRAJEN SVETOVNI MIR.

1º de Mayo

Nuevamente este año vuelve a conmemorarse el Día de los Trabajadores, esforzados seres anónimos que constituyen la parte fundamental, por lo nos la más importante, de la Sociedad Moderna.

Además del contenido tradicional, bastante significativo por cierto, tiene otra significado no menos importante para nosotros los ciudadanos yugoslavos emigrados, y más aún para nuestros hermanos en la Madre Patria. Se cumplirá, en esta oportunidad, el segundo aniversario de la iniciación Plan Quinquenal yugoslavo. Es este hecho de una importancia tal, que otros quizás no podamos imaginarlo en toda su magnitud. Sería necesario viermos con nuestros propios ojos y palpáramos con nuestras propias manos, la realidad cambiante de la Yugoslavia moderna.

Son ya numerosas las instalaciones fabriles que se han concluido, muchas ellas ya están entrando en plena producción, paralelamente se han considerado varias líneas férreas y caminos destinados a poner las materias primas a alcance de las máquinas que las elaborarán. En fin, sería cuestión de enumerar todo lo hecho para dar una idea cabal de lo realizado. Pero aún falta mucho para llegar a la meta final, de la que surgirá la nación industrial comparable a cualquiera de sus semejantes más adelantadas. Pero en donde se ha tratado un cambio radical ha sido en la agricultura. Es en este terreno donde se han tenido que vencer las mayores dificultades para implantar los modernos sistemas de labranza. En general el campesino balcánico se caracteriza por su atraso cultural y su apego a las antiguas tradiciones. No considera que lo que él haga tenga importancia para la sociedad en que vive, que solamente la tiene para él, para sus intereses. Difícil debe haber sido arrancar a estos campesinos, arrancarlos prácticamente, de su vida anterior, llevarlos a la nueva vida, casi comparable a la del obrero industrial. Cambio no hubiera sido posible la mecanización en la agricultura, que para ser rentable, grandes extensiones trabajadas bajo una direc-

ción única. Solo así se podrá aumentar el rendimiento por hectárea e introducir, al mismo tiempo, las variedades más ventajosas.

A medida que se llevan a cabo las realizaciones materiales estipuladas en el Plan, se cumplen las culturales, equiparables en importancia a las anteriores. En el año 1951 todos los ciudadanos yugoslavos, cualquiera sea su condición, sabrán leer y escribir. La forma en que se realiza esta fundamental obra cultural, ha sido puesta de relieve por la misma U.N.E.S.C.O. en su último informe sobre la realidad de las naciones devastadas por la guerra. En el mismo documento se hace resaltar la forma altamente promisoria en que se llevan a cabo todas las obras culturales y materiales, hecho que contrasta con otros países europeos en donde la reconstrucción marcha lentamente o bien apenas se ha encarado. A qué se debe esta diferencia?

A pesar de lo que digan los reaccionarios de toda laya, que tildan a la nueva Yugoslavia de país sometido a la "dictadura bolchevique", y se muestran en escena como solidarizándose con los pueblos de Yugoslavia a los que ellos algún día "liberarán", el hecho irrefutable está allí, mostrando que la nación que se ha liberado por obra de sus propios hijos a costa de ríos de sangre generosa, se ha reconstruido y ha iniciado el camino de la economía planificada, la más justa para los trabajadores manuales e intelectuales. A medida que le tiempo pase, la realidad de una nueva Yugoslavia transformada por sus propios ciudadanos, acallará las torpes calumnias, que caerán en el ridículo y descrédito.

Esto lo saben todos los ciudadanos yugoslavos, por eso también saben que la mejor forma de derrotar a la reacción y mostrarla al desnudo, es trabajar más y más, para dar cumplimiento al Plan Quinquenal. Este entusiasmo y esta decisión solo la muestran pueblos cuyos gobiernos son realmente populares, y en la Yugoslavia actual gobernan los trabajadores tanto manuales como intelectuales. Los resultados están a la vista.

Nad 8 miljonov glasov ima Demokratična Ljudska Fronta v Italiji

Kot je bilo napovedano so se dne 18. aprila vrstile parlamentarne volitve v Italiji. Izid teh je bil sledeči: Krščanska demokrat. stranka: 12.731.841 glasov; Demokratična ljudska fronta: 8.025.590; Združeni socialisti: 1.860.528; Nacionalni blok: 1.001.156; monarhisti: 729.987; Republikanci: 6g.0413; Fašisti (Socialno gibanje): 525.408 in druge razne stranke z vedno manj glasovi.

K tem številam manjka še dodati izid štirih okrožij.

Izid volitev je dokazal, da so monarhisti izginili, republikanci poraženi in da fašisti niso imeli uspeha. To pomeni, da se je vsa reakcija združila v Krščansko demokratični stranki, katera niti tako ni mogla odstraniti Demokratične ljudske fronte. Edino tako združen reakcionarni blok je preprečil zmago Dem. ljudske fronte. K temu je treba tudi dodati razne nepravilnosti in izsiljene in prigoljufane glasove.

Dokazano je, da italijansko ljudstvo je bilo varano, ker v prevolilini kampaniji je De Gasperijeva vlada ogrožala, da ne bo ameriške "pomoči" aka zmagala Demokratična ljudska fronta in da da bi se ne inozemska reakcija vmeševala toliko v notranje zadeve, brezvomno bi bil izid volitev drugačen.

Tudi Vatikan se je odkrito vmešaval v volilno borbo v Italiji. Škof pokrajine Aquile je sklical duhovnike na volilni sestanek, na katerem jim je povedal navodila Vatikana za volilno bor-

DOBA SPLOŠNE NAPETOSTI

Sedanja povojna doba je podobna neskončni verigi spletka in navzkrižij, katere mesto, da bi dnevno pojnjale se širijo in poostrujejo, kar da mnogim misliti, da se že nahajamo pred novo vojno.

Ako se ozremo na Kitajsko, bomo videli, da tam že več desetletij divja ne-prestana vojna, katera je zahtevala že miljone človeških bitij. V Palestini med Židi in Arabci se nepretrgoma vrši praveata vojna, katera dnevno zahteva tudi mnogo žrtev; o morebitnem miru, ni še mogoče niti misliti, čeprav bi morala biti tam zadela urejena najpozneje do 15. maja, to je do dneva ko ima oditi angleška vojska. Tudi v Grčiji se nadaljuje borba med "Ljud. demokratisko fronto" in staro Grško, kateri z dolarji in oficirji — če več ne — pomagajo Zdr. Ameriške Države.

Vkljub navedenemu, — po mnenju meščanskega časopisa — vojne še nismo, kar znači, da ni še objela vseh narodov. Vojne si žele le oni, ki gorja iste niso še okusili.

Zastopniki novih demokratskih držav Evrope so izjavili, da vojne ne bo, ker demokratično ljudstvo iste noče. To pa zoper ni po godu onim, ki upajo, da samo nova svetovna vojna jih bo rešila iz blata, v katero so zašli.

Toda kje začeti? V Koreji, v Berlinu ali v Trstu? Poleg omnenjnih treh, za začetek pripravnih točk je še mnogo drugih, toda v tem momentu, vsekakor Trst je za to najprikladnejši.

Ne jugoslovanski narodi, ne italijansko demokrat. delovno ljudstvo si vojne ne žele, zato pa tudi iste ne bo, in kdor širi govorice o gotovosti nove vojne je nasprotnik jugosl. narodov in dem. ljudstva Italije.

bo. Ukaljal je, da naj sporoča katoliškemu prebivalstvu, da bodo izključili iz cerkve vse, ki ne bodo volili De Gasperijev stranko. Tudi so po župnikah hodili "kvalificirani" duhovniki, ki so pred volitvami imeli politična zborovanja. Vatikanska, takoimenovana "pontifikalna komisija za pomoč" je v vasi posiljala večje količine hrane, da so jo duhovniki delili v izključno volilne svrhe.

*

Agencija "Tanjug" je poročala, da fašistično "Socijalno gibanje", ki je postal zaradi podpore De Gasperijev vladu popolnoma zakonito je imelo na listi svoje kandidate. Nosilec liste je bil Admirante, ki je bil po osvoboditvi Italije obsojen na internacijo zaradi aktivnega sodelovanja v fašistični tiraniji. Njegov namestnik je znani vojni zločinec, bivši Mussolinijev general Pirzio Birolli, čigar izročitev zahteva jugoslovanska vlada zaradi zločinov, ki jih je zagrešil med vojno nad narodi Jugoslavije. Tudi je bilo na kandidatni listi tega fašističnega gibanja še cela vrsta znanih fašistov.

*

Naj je bil pa izid takšen ali takšen, miru v Italiji še ne bo, ker prepad, ki loči staro demokracijo od nove je prevelik in ovir je bilo in je preveč, da bi se v Italiji na demokratičen način sestavilo vlado, ki bi bila popolnoma neodvisna in fašizem vničen.

PROTOKOL FRANCO-PERON

Med Španijo in Argentino je bil podpisani važen sporazum, kateri obsegata deset obširnih točk. Na podlagi omenjenega protokola Argentina bo kreditirala Španiji petih let 1.750 milijonov pesos. Argentina bo dobavljala Španiji žito, surovine itd. kar pa bo Španija plačevala z ladjami, stroji in drugim.

*

PAKT MED SOV. R. IN FINLANDIJO

Pogajanja med Sov. R. in Finlandijo so se uspešno zaključila in dne 6. t. m. je bila v Moskvi podpisana pogodba medsebojnega prijateljstva in pomoči.

*

KONFERENCA V KOLOMBIJI

V mestu Bogotá so se zbrali zastopniki južnoameriških držav skupno s zastopniki Sev. Amerike. Pakt, ki bo izdelan na omenjeni konferenci se bo imenoval "Karta organizacije Ameriških držav". Zastopniki so imeli že več zasedanj, katere pa so bile dne 9. t. m. radi nepričakovane vstaje nenadoma pretrgane.

Zahrbtni umor glavnega vodje liberalne stranke Jorjeta Gaitána je bil povod pouličnih spopadov, katerih rezultat je bil več sto mrtvih in sestava nove vlade. Prejšnja vlada je bila sestavljena iz samih konservatorjev, v današnji pa je 6 konservativcev, 6 liberalcev pristašev umorjenega Gaitána in 1 neodvisnež.

Konservativni Ospina Pérez in njega domači in zunanjji pristaši hočejo napraviti krivdo vstaje komunistom, češ, da so ti umorili Gaitána, med tem ko žena umorjenega ni dovolila pokopati njegovo truplo, ako bo pri pogrebu navzoč konservator Ospina Pérez.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Marsal Tito na obisku v tovarni aluminija v Strniscu, tovarni avtomobilov v Teznu in na gradiliscu hidrocentrale na Mariborskem otoku

Predsednik zvezne vlade maršal Jugoslavije Josip Broz-Tito je obiskal tuji gradilišče tovarne aluminija v Strnišču pri Ptaju, tovarno avtomobilov v Teznu pri Mariboru in gradilišče hidrocentrale na Mariborskem otoku. Skupno z maršalom Titom so potovali minister za notranje zadeve Aleksander Ranković, predsednik Prezidija Ljudske skupščine LR Bosne in Hercegovine Rodoljub Čolakovič, kakor tudi predsednik vlade LR Slovenije Miha Marinko s podpredsednikom in ministrom za gradnje Ivanom Mačkom.

Na gradilišču tovarne aluminija, ene od največjih tovarn, ki se grade v naši državi, v okviru petletnega plana, so maršal in ostali gosti pregledali v spremstvu vodij gradilišča že zgrajene impozantne stavbe tovarne ter delno zgrajene obratne naprave. Potem, ko se je eno uro zadržal na gradilišču tovarne, je maršal Tito obiskal še gradilišče delavske kolonije, ki je v bližini tovarne na zdravem gozdnatem kraju.

Nepričakovani prihod maršala Tita je zbudil veliko navdušenje delavcev, ki so marljivo kopali temelje, zidali ali opravljali druga dela na celiem nizu velikih moderno urejenih stanovanjskih blokov. Maršal Tito je, obdan od delavcev in delavk, ki so se z vseh delov gradilišča takoj zbrali okrog njega, ter spremljan od njihovega veselega vzklikanja, razgledal več stanovanjskih zgradb, na katerih se dela končujejo ter se zadržal nekaj časa v razgovoru z graditelji. Izrazil je svoje zadovoljstvo, da bodo delavci tovarne imeli kmalu zdrava in moderna stanovanja ter udobno življenje in da bodo tako lahko s svojim delom pripomogli k čim večjemu uspehu svojega podjetja in s tem blagostanju svoje države in svojih narodov.

Po prisrčnem slovesu v Strnišču je maršal Tito nadaljeval pot proti Mariboru, kjer se je bil že raznesel glas o njegovem prihodu. V tovarni avtomobilov v Teznu je maršala sprejelo enako toplo navdušenje delavcev, s katerim so ga pozdravili delavci v Strnišču. Ob vhodu v tovarno so maršala sprejeli in pozdravili v imenu delavcev, nameščencev in vodstva direktor podjetja inž. Miloš Brelih, v imenu ljudske oblasti, množičnih organizacij in meščanov Maribora pa Karl Rakuša in Vinko Sumrada.

Potem ko ej maršal Tito pred poslo-

jem uprave tovarne pregledal nove nedavno izdelane kamione, je pregledal strojno delavnie, termično obdelovalnie ter kontrolni oddelki, nakar je podal v delavnie drugega objekta. Ustavljal se je pri delavcih za posmeznimi stroji ter spremljal proces de la obdelave motorjev in drugih avtomobilskih delov. V razgovoru z delavci se je maršal Tito zanimal za delovne pogoje, za njihovo sindikalno in drugo aktivnost ter sploh za njihovo življenje. Maršal obisk v posameznih delih ogromnih delavniških prostorov je zbulil navdušenje delavcev, ki so dali svojemu veselju izraza z neprestanim vzklikanjem. Za trenutek so prekinili delo, da bi ga takoj nato s še večjim planom nadaljevali. V objektu, v katerem bo urejen oddelek za karoserije, se je maršal Tito istotako zadržal dalje, da ogledal prostore ter razgovarjal z gradbenimi delavci, ki dokončajo delo te lepe stavbe.

Pred odhodom iz tovarne je maršal Tito ustregel tudi želji otrok tovarniških delavcev, ki so ga zaprosili, namibiše in pogledaše njihov Dom igre in dela. S cvetjem v rokah so pionirji s pesmijo in vzkliki pozdravili maršala pred njim in ostalimi gosti zapisali Titovo kolo, očitno srečni, da jim je nudila prilika, da tako izrazijo svojo veliko ljubezen do maršala.

Ko se je maršal Tito poslavljaj, so slovesu prisostvovali vsi delavci in naši meščenci. Zbrani pod poslopjem uprave so čakali na maršalov odhod iz Domu ter govorili o njegovem obisku in njegovi želji, da sam neposredno vide in se seznaniti s čim večjim številom delovnih ljudi in njihovim življenjem, da jih sliši in da jim po potrebi pomagajo pri njihovem delu za izvršitev velikih nalog, ki jih postavlja plan. Ponovno so z vzkliki navdušeno pozdravili maršala ter ga prosili, naj se vpiše v njihovo knjigo obiskovalcev in jim sprengovori nekoliko besed. Maršal je ugadel njihovi želji.

"Pozdravljam delovni kolektiv tovarne ter mu želim mnogo uspeha pri delu, pri udarniškem delu" — je vpišal maršal v spominsko knjigo, nакar se je obrnil na zbrano delavstvo s sldečimi besedami:

"Da bi govorili, nimamo časa. Treba je delati. Šel sem skozi tovarno, vidi sem vas, ki delate ter vam lahko sam zaželim uspeh in srečo pri vašem delu. Pospešujte udarništvo! Udarništvo

Marsal Tito v razgovoru z delavci na Mariborskem otoku

Ob zaključku gradbenih del na hidrocentrali Mariborski otok je bilo proglašenih 41 udarnikov.

za nas v naši petletki ogromne važnosti. Delajte samo udarniško tako, kakor so se borili naši borce v veliki osvobodilni vojni. Pripomočam vam, dragi tovariši in tovarišice, da ste vztrajni pri svojem nelahkem delu. Vztrajno delajte z vsemi ostalimi našimi delovnimi ljudmi in tako bomo hitro zgradili našo novo Jugoslavijo ter boljše in srečnejše življenje vseh naših narodov".

"Hočemo, hočemo", so vzklikali odločno in veselo zbrani delaveci in delevke. "Živel vodja nove Jugoslavije! Vse sile za naš plan! Tito! Tito! Tito!"

V času, ko se je maršal mudil v tovarni avtomobilov, so mečašni Maribora hiteli, da v znak pozdrava okrase

Trikratna udarnačica Lipovec Julka iz Maribora

svoje mesto z zastavami, cvetjem, transparenti in zelenjem; veliko število meščanov, zbranih v glavnih ulicah mesta, je zasulo pot s cvetjem in priredilo navdušene manifestacije maršalu ob priliki njegovega pata skozi mesto v smeri proti hidrocentrali.

Na gradilišče ogromne hidrocentralne na Mariborskem otoku, katere končne oblike se že vidijo po ogromnem jezu in odprtinalah za turbine, je Maršal Tito dospel okoli 14 ure. Upravnik centrale inž. Josip Voršič je tu poleg delaveev sprejel maršala in ostale goste ter jim razkazal dela, ki so v teku.

Potem, ko si je pozorno ogledal zgrajen objekt ter pripravljenie in delno že zgrajene naprave, je maršal Tito obiskal tudi delavska stanovanja, kuhično, društvene prostore ter urade, ki so v bližini gradilišča. Ob tej priliki so delaveci v razgovoru obvestili maršala, da je hrana zadostna, da so njihovi delovni pogoji dobri in da se nimajo kaj pritoževati.

"Ali bomo potem", jih je vprašal maršal Tito ob slovesu, "pravočasno zgradili to centralo?"

"Bomo", se je glasil kratek in odločen odgovor delaveev, ki so nato z dolgotrajnim vzklikanjem dali izraza svojemu pojmovanju pomena elektrifikacije naše dežele in izvršitve našega petletnega plača.

Delaveci in ostali meščani so priredili maršalu Titu navdušene ovacije tudi ob priliki njegovega odhoda iz Maribora.

V BOSNI IN HERCEGOVINI SE JE NAUČILO BRATI IN PISATI 49.160 LJUDI

V sistematični borbi proti nepismenosti so bili doseženi v Bosni in Hercegovini zelo dobi uspehi. V letošnjem mrazu je obiskovalo analfabetske tečaje 50.060 ljudi več nego je bilo načrtno predvideno. Svoje delo je končalo 2640 tečajev, nad 49.160 ljudi se je naučilo brati in pisati.

ODPRTA JE LETALSKA PROGA LJUBLJANA-REKA-ZAGREB

Dne 1. aprila je bila odprta nova letalska proga Ljubljana-Reka-Zagreb. Tako imamo sedaj v novi Jugoslaviji naslednje letalske proge: Beograd-Zagreb-Ljubljana, Ljubljana-Reka-Zagreb; Zagreb-Sarajevo; Beograd-Skopje; Beograd-Titograd; Beograd-Sarajevo; Beograd-Praga-Varšava; Beograd-Tirana; Beograd-Sofija; Beograd-Budimpešta, 20. aprila bo odprta proga Zader-Zagreb-Bratislava-Praga.
(Nadaljevanje na str. 10)

PRODAJALNA - TOBAKARNA

Prodaja raznih časopisov, revij, slavišč ter raznovrstnega moškega in ženskega perila.

VLADIMIR BENKO
Avda. Francisco Belo 5709
VILLA DEVOTO - BUENOS AIRES

Primorske Vesti

VRAČAJO SE V ŠOLO, IZ KATERE SO BILI PRED 25 LETI PREGNANI NJIHOVI STARŠI

Končno so se odprla vrata ljudske šole v Barkovljah. Slovenski otroci so se vrnili v šolo, iz katere je fašizem pred 25 leti pregnal njihove starše. Slovenski ter italijanski otroci so se zbrali k temu slovesnemu dogodku okrašeni s cvetlicami. Slovenski otroci je ob tej priliki nagonvoril vodja šole Pertot, nato še didaktični ravnatelj Boleslav Škabar, ki je blagoslovil prenovljeno šolsko poslopje, kjer imajo slovenski otroci šest učilnic v pritličju in v prvem nadstropju, dočim je drugo nadstropje namenjeno italijanski deci. Tako so ponosne Barkovlje doživele po 25 letnem presledku dogodek, ki bo postal v trajnem spominu vseh. Barkovljanski prebivalci izražajo še samo to željo, da bi doživel dan, ko bodo zaživeli na resnično demokratičnem, po ljudski volji vladanem Tržaškem ozemlju.

V ČEZSOČI GRADIJO ZADRŽUŽNI DOM

Naš kraj je v gospodarskem pogledu močan. Čezsoč slovi zaradi svoje živinoreje in lesa. Nima pa nobenega primernega prostora ali dvorane za sestanke, igre, kulturno просветne prireditve. Vaščani so se zbrali in sklenili, da si bodo postavili Zadržužni dom, kjer naj bo tudi dvorana za kulturno просветne namene. Ta dom naj postane gospodarsko in просветno žarišče čezsoča in okolice. Za ta namen so zbrali čezsočani že ves material. Zvezba borcev se je med drugim obvezala, da poskrbi za stavbni les. Čim bo Zadržužni dom zgrajen, se bomo lotili obnove porušene hiše ter napeljave vodovoda.

HVALEZNOST RENČ PADLIM PARTIZANOM

Znano je, koliko so Renč na Gorškem žrtvovale v narodni osvobodilni borbi za lepše dni Slovenskega Primorja. Okoli 150 borcev iz Renč je darovalo svoje mlado življenje na oltar svobode. Te dni pa so se zbrali zidarji iz Renč in sklenili, da se bodo padlim borcem častno oddolžili na taj način, da jim bodo sredi Renč postavili spomenik. Vsa Vipavska dolina se pripravila, da se pridruži počastitvi spomina padlih sinov Renč in okolice.

17.093 : 424

Dne 10. marca je potekel rok za vlaganje prošenj za spremembe slovenskih nasilno poltaličenih priimkov v prvotno obliko in sicer na osnovi ukaza okupacijske vojaške uprave štev. 75. Rezultat tega za Slovence ponikevalnega ukaza je bil naravnost porazen. Spričo svojcas vloženih 17.093 prošenj za paltaličenje priimkov na temelju zloglasnega kraljevega fašističnega zakona iz leta 1926, se je sedaj pokazalo, da se je odzvalo ukazu št. 75 komaj 424 proslincev, ki jim je bila prošnja "ugodno" rešena. Pri navedbi v uradnem listu so pri objavljenih slovenskih priimkih izpustili strešice ter s tem

zopet izpričali svojo nepopolnopravnost. To razmerje 17.093 - 424 nam veliko pove. V tem razmerju je dokaz, da se ne maramo ponikevati pred sedanjimi oblastniki v Trstu, ki so Slovencem z ukazom štev. 75 veleli prositi, da bi smeli nositi svoje lastne ob rojstvu pridobljene priimke.

Ogromna večina Slovencev je torej pokazala, da je tako zavedna, da je uprav plebiscitarno potrdila upravičeno zahtevo, da se Slovencem omogoči nositi lastne slovenske priimke brez vsakršnih ponikevalnih prošenj. Tako si je angloameriška vojaška uprava po nepotrebni nakopala novo blamažo.

NOVICE IZ ŠEMPASA

Kakor po vsem Slovenskem Primorju, tako se tudi v Šempasu razvija vaško kulturno просветno delo, ki je tesno povezano z vsem našim življenjem, z vsemi našimi prizadevanji. Letos bomo gradili zadržne domove, ki bodo žarišče vseh pobud na vasi. Šempaski igralci ter igralke pripravljajo tri igre, poleg tega dve enodejanki iz političnega življenja slovenskih žena. V nedeljo 21. marca je gostovala pri nas odrška skupina iz Grgarja z rusko veselilstvom "Millon težav". Grgarci si nas zelo navdušili za bodoče delo. Pogovarjali smo se z njimi zaradi obojestranski gostovanj, ki naj nas še tesneje povežejo.

NAMESTO TRUPEL — BODEČA ŠICA IN BOMBE

Neka četa še trupla po kraških jamah. Tudi v takozvani "Golobji jami" pri Bazovici je stikala za njimi. Namesto "žrtv" pa so našli veliko bodeče žice in železja, izpod katerega so potegnili bombe in granate srednjega in težkega kalibra. Tako je zopet shlapela pravljica o "žrtvah" po kraških jamah.

NASE PRIMORSKO LJUDSTVO NI POZABILO NA PADLE BORCE

Sempeter pri Gorici se je oddolžil spominu svojih padlih partizanov, ki so žrtvovane slovenskega primorskega ljudstva. Bivši borce so skupno z zavednimi rodoljubi okrasili bivši Coroniničev grad ter pripravili vse potrebno za sprejem šestajstih krst z telesnimi ostanki partizanov, ki so darovali svoje življenje za svobodno domovino. Na predvečer je bilo veliko poslopje razsvetljeno, sredi dvorišča je gorel pred ogromnim katafalkom velik ogenj. Naslednjega dne, v nedeljo, je bila vsa vas v žalih zastavah. Množica ljudstva je prišla počastiti junake borcev. Govorniki so poveličevali njihovo vojaško slavo, njihovo neomajno vero v zmago in boljše življenje. Pevelj iz Šempetra in Vrtojbe so odpeli gulinjive žalostinke, častna straža pa je oddala častne salve, ki so odmevale tja daleč preko krivine meje. Tako so Šempeterčani izpričali svojo domoljubno hvaljenost svojim borcev. V Renčah pa se pripravljajo za postavitev spomenika padlim partizanom.

(Nadaljevanje na str. 10)

Pogled na novourejeno Tržaško cestu.

Iz Konference Koordinacijskega Odbora za pomoč Jugoslaviji

Kakor je bilo javljeno, se je vršila, dne 14. marca konferenca Koordinacijskega Odbora za Pomoč Jugoslaviji, na kateri se je obširneje poročalo o preteklem delovanju tega odbora in obenem razpravljalno o sklepnu Glavnega Ravnateljstva Socialne Zaščite (Dirección General de Asistencia Social), z dne 3. nov. m. l. in s katerim se prepoveduje pobiranje pomoči v pomoč Jugoslaviji.

Konferenca se je udeležil tudi Polnomocni Minister in Veleposlanik F.L.R. Jugoslavije General Major Franc Pire, kakor tudi veliko število zastopnikov raznih organizacij, ki so vključene v Koordinacijskem Odboru. Otvoril je konferenco predsednik K. O. g. Velimir Kosanič, kateri je pozdravil vse prisotne in nato dal besedo glavnemu tajniku tov. Francu Koren, ki je podal sledenje poročilo:

Hermanos compatriotas:

En mi carácter de Secretario general de esta Comisión Coordinadora, es mi deber darles un informe sobre la labor desarrollada por la misma.

Esta Comisión fué constituida el día 3 de marzo de 1945, de común acuerdo con las organizaciones yugoslavas, para socorrer a las víctimas de guerra en Yugoslavia.

Si bien esta Comisión Coordinadora tenía el permiso para recolectar ayuda y guiándose por las leyes del país que habíamos, nuestras dificultades iban siempre en aumento, para conseguir los permisos de distinta índole (como los de embarcar paquetes, ropas recolectadas, etc.), hemos llegado hasta hoy en día en que nos vemos obligados a poner término a nuestra campaña ayudista. Y sin dejar de insistir ante las autoridades para que esa prohibición quede sin efecto, porque estamos seguros de que tenemos el derecho igual que todas las colectividades residentes en la República Argentina, y creemos que no se nos puede prohibir a recoger ayuda para nuestros huérfanos.

La Comisión Coordinadora ha hecho muchas campañas ayudistas y por la propaganda desplegada conjuntamente con la Agr. Yugoslavia Libre y todos nuestros organismos, algunas menos otras más, y más aún por nuestros activistas. En las primeras campañas se han superpasado todos los cálculos. En todo se ha pensado. En mandar todo lo que era posible enviar a nuestra sufrida Patria: ropa de toda clase, lesde ueros de zapatos, comestibles, leche condensada, chocolate, todo lo que era permitido enviar.

La voz de la Comisión Coordinadora fué siempre bien recibida en nuestra colectividad y otras personas democráticas. Así fué que ha llevado a cabo una campaña de medicamentos con resultados muy apreciables.

Nos hemos dirigido por carta a todos los médicos de la Capital y a todas las farmacias, pidiéndoles que colaboren con algo en esta campaña. Casi todos los médicos han contribuido con algo, y a ellos estamos muy agradecidos. En tal forma han llegado a juntar 25.000 piezas medicinales. Todo eso ya ha sido enviado a nuestro país de origen. También ha sido enviada una apreciable cantidad de unidades de penicilina la que ha sido comprada por esta Comisión Coordinadora. En una palabra: esta Coordinadora ha pensado en todo. Ha hecho campañas para la compra de ropa de toda clase: comestibles, medicamentos, etc.

Si bien hemos cifrado más esperanzas en esta última campaña no ha dado el resultado satisfactorio, dado que se ha pensado sobreponer los \$ 500.000. Se ha pensado en la gente pudiente de que iba a colaborar en gran escala, pero no fué así.

Algunos se han cansado, pero yo digo solamente esto: Por más que hemos dado nunca pagaremos los sacrificios hechos por nuestros hermanos. Hoy día Yugoslavia está libre de invasores, ante un porvenir seguro y feliz. En eso tenemos que pensar, todo aquel que haya ayudado con algo, podrá pisar tierra yugoslava con la frente alta, dado que ha cumplido con su deber.

La Comisión Coordinadora ha propulsado campañas regionales, en las cuales se abarcaba a todas aquellas personas que no ayudaban en la ayuda colectiva, y que si demostraban entusiasmo en lo que respecta a la ayuda de su determinado pueblo de origen. Estas campañas han dado resultados satisfactorios.

Nuestra verdadera fuente era la Agr. "Yugoslavia Libre", con sus innumerables filiales, ha desarrollado un trabajo enorme, en bien de nuestros sufridos pueblos. Y reconocemos de que fué guía en un principio con un trabajo bien organizado, ya que en casi todos los rincones de la República, hay una filial de esta Agrupación.

Los eslovenos han contribuido desde un principio, pero últimamente por la ayuda trabajaba solamente la Agrupación Yugoslavia Libre, Comisión Eslovena, con sus seis filiales. Pero creemos, y de ello estamos seguros, de que toda la colectividad eslovena ha contribuido con ellos, y que los planes ayudistas trazados por ellos los han cumplido. Reconocemos también, de que hubo grandes patriotas que se han sacrificado por la ayuda.

Igualmente los serbios, agrupados en su sociedad "OBILIC", han cumplido el deber con trabajos sumamente positivos.

En el interior, la Subcomisión Coordinadora de Rosario, a la que estaban adheridas las sociedades "Triglav", A.Y.L. filial Rosario, ha hecho más bien poco como una central. Si bien la Comisión de Damas ha realizado algunos festivales y ha recolectado fondos para los huérfanos, había posibilidades de hacer más.

La campaña pro ayuda a los huérfanos está a cargo de nuestras mujeres, las que ya desde un principio han desplegado gran actividad en todos los sectores. La Comisión Central de Mujeres Yugoslavas en la Rep. Argentina en estos últimos tiempos constituida, ha trazado una campaña de \$ 200.000.— ed la que viene cumpliendo una gran parte. Debemos destacar de que en tan poco tiempo han desarrollado una labor digna de ellas, y siempre de común acuerdo con la Comisión Coordinadora.

Podemos estar orgullosos de estas mujeres, que desde el principio han trabajado incansablemente para nuestros huérfanos.

Los festivales

La Comisión Coordinadora ha hecho varios festivales, siempre en colaboración con todas las organizaciones adheridas a esta Comisión, en las cuales la Comisión Coordinadora veía el éxito de la ayuda moral y material para nuestros hermanos; así como en el último pic-nic donde nunca se habían juntado tantos yugoslavos, en una armonía única, donde asimismo se vieron las costumbres, comidas, bailes, y cantos regionales; creemos que se lo puede llamar pic-nic histórico, en el cual todos han colaborado, dejando el mismo un producto líquido bastante beneficioso para nuestros hermanos.

Ninguna organización yugoslava, a la cual le hemos pedido su colaboración no nos la ha negado, por lo cual aprovecho esta ocasión para agradecerles en nombre de la Comisión Coordinadora.

La Unidad

La Comisión Coordinadora ha jugado un rol importante en lo que respecta a la unidad de nuestra colectividad. Esta

comisión ha visto la necesidad de desplegar y agrandar más i más la ayuda entre los yugoslavos. Conquistando la confianza entre unos y otros. El primer triunfo sobre la unidad yugoslava la obtuvo esta Comisión Coordinadora, con la unidad de los eslovenos, lo que se ha logrado por iniciativa de los mismos eslovenos, quienes ya habían hecho los preparativos para esa unidad.

Paquetes familiares

Esta Comisión ha enviado también miles y miles de paquetes familiares. Es lógico que en años anteriores el tránsito no era directo, puesto que había que trasbordar los cajones de puerto en puerto. Por tal motivo varios paquetes se perdieron.

Y para que nuestros patriotas no salgan defraudados se les devolvió el importe del valor de cada paquete siempre de acuerdo con la compañía aseguradora.

La Juventud

También la Juventud Yugoslava, por intermedio de la Federación Juvenil ha colaborado en las campañas ayudistas.

Si bien esa colaboración no ha sido en gran escala, han contribuido con una apreciable cantidad de dinero.

Han colaborado en los festivales ayudistas, que realizaban nuestras organizaciones, y han ayudado moralmente entre nuestros connacionales, haciéndose intérpretes de esta Comisión. Especialmente los jóvenes yugoslavos en el último pic-nic que ha organizado esta Comisión con filiales ayudistas, han colaborado enormemente.

Por tal motivo esta Comisión agradece a todos los jóvenes yugoslavos, en nombre de sus hermanos residentes en Yugoslavia, por la colaboración que han prestado.

Administración

De acuerdo con la obligación que nos impone el candato y la confianza depositada en nosotros como, asimismo, el control mensual del Comité Ejecutivo Nacional de Ayuda a los Pueblos Afectados por la Guerra, por el cual estamos reconocidos, nuestra administración fué llevada correctamente, teniendo la contabilidad y todo lo referente a la misma al día, lo que puede ser constatado por Uds. en cualquier momento.

Organización

Esta ha ido siempre en aumento día tras día por ser vigilada de cerca por los miembros de esta Comisión lo que ha de-

mostrado esta Comisión con sus grandes campañas y la gran obra que realizaba en favor de nuestros hermanos.

Actividades

Sinceramente podemos afirmar que hubo grandes patriotas durante este tiempo que formaba esta humanitaria comisión, quienes desplegaron gran actividad, grandes obras, desde un principio hasta hoy. Muchas veces se presentaron grandes inconvenientes de toda índole. Pero con la buena voluntad patriótica de los componentes de esta Comisión, todos han sido resueltos satisfactoriamente.

Trmino este informe seguro de que es noble institución, que es la Comisión Coordinadora de ayuda a nuestra sufrida Patria, ha cumplido con su deber.

Así, al poner término a esta noble tarea ayudista, yo de mi parte, como asimismo todos los que actualmente integran esta Comisión, estamos orgullosos de haber servido en esta obra humanitaria y en mi carácter de secretario general agradecido a todas las organizaciones, como asimismo a todos aquellos activistas que individualmente nos han ayudado a cumplir con la misión que teníamos encomendada.

Po tajniškem poročilu je pojasnil stanju blagajne K. O. blagajnik tov. Anton Zanetič.

Gоворил же недалеко г. Министр Пиркинг, что накануне разразился в обраziли како нујна и важна је била помоћ нашим братом в домовини и се зато тudi захвалил в имену югословских народов за вso послано помоћ.

Po končanih aplavzih, katerih je bil deležen po svojem govoru g. Minister se je obširnejše razpravljal o prej podanih poorilih. Z ozirom na sklep Glavnega Ravnateljstva Socialne Zaščite se je sklenilo sledče:

Koordinacijski Odbor za Pomoč Jugoslaviji bo še nadalje obstojal in enako tudi v bodoči se odpošiljal zasebne zavoje v domovino. Prekine se začasno kampanjo, oziroma, zbirkovo za pomoč ter se takoj napravi potrebne korake, da oblasti izdajo ponovno dovoljenje za zbiranje pomoći našim bratom v Jugoslaviji, ki čeprav pomoč ni več danes tako nujno potrebna, vendar bi se tem ugodilo našim izseljencem, katerih želja je, da se jugoslovanski narodi čim prej in popolnoma opomorejo.

BANCO POLACO S. A.

Único Banco Eslavo de Sud América

Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugoslavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoslavia.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco tenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTELOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

HERRERIA DE OBRA

HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720

Calle No. 2 3729

U. T. 741-4520

Dr. SANTIAGO DOMINGO

ZARICH

K rugični zdravnik
Notranje bolezni za ženske in otroke

ROSARIO

Córdoba 6217 T. A. 04228

SLOVENSKI GLAS

Proprietario: Sociedad Yugoeslava "HOGAR POPULAR ESLOVENO"

CORONEL RAMON LISTA 5158 — T. A. 50 (Devoto) 5502

Director: LADISLAO ŠKOF — Administrador: ESTANISLAO BATIČ

Z A S T O P N I K I :

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
 Za Rosario in okolico: Štefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
 Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
 Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada
 Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
 Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Lastra 2235.
 Za Sacavero in okolico: Viktor Metljak: Ramallo 4962.
 Za Mar del Plata: David Grillj, Calle 90 No. 58 — Mar del Plata.

Buenos Aires, 23 de Abril de 1948

No. 8

Ali poznate gospode pri "SVOBODNI SLOVENIJI"?

Ko čitamo zgodovino tega ali onega naroda, opazimo tudi, da skozi vse dobe, so se narodi najbolj bali narodnih izdajalcev, posebno pa takih, katere je najemala tujina in jih plačevala, da so pomagali na raznovrstne načine upropasčati lasten narod. Za take propalice so imele vse države zakon, ki je odmerjal najvišjo kazeno, ljudstvo je z gnušom izgovarjalo njihova imena in zgodovina jih je zabeležila drugim v opomin kot izmeške človeštva. Turško ropanje in požiganje se je ohranilo v pisanim in ustrem izročilu skozi stoletja vse do danes. V današnji dobi še vedno ljudstvo z gnušom govorí o turških roparjih in janičarjih, ki so bili najbolj grozotni. Prav tako bodo zločini, izvršeni v letih fašistične okupacije, ostali v spominu na nesrečo, ki je zadevala jugoslovanske narode.

V zadnji svetovni vojni, v kateri so tlačeni narodi napeli vse svoje sile, da zrušijo fašistično zlo in upostavijo pravo demokracijo, so se pojavili narodni izdajalci, ki niso samo izdajali lastnega naroda, temveč celo sprejeli orožje iz rok nacifašistov in pobijali lastne brate. Ti zločinci so krivi smrti tisoč in desetisoč naših ljudi, krivi ubojev, požgov, mučenj, umiranj v internacijah, ropanja narodnega bogastva in na vesti imajo tisoče osirotelih družin. Reakcionarni elementi skušajo na vse načine prikriti vse te strahotne zločine narodnih izdajalcev, katere grozote pa ne bodo mogli nikdar zakriti. Vsi storjeni zločini zahtevajo zadoščenja in pravične kazni, ki prej ali slej mora biti izvršena nad temi zločinci, kakršnih do sedaj ni poznala zgodovina.

V času ko so pa narodno-osvobodilne vojske lomile nacifašizmu hrbtenico, ki se je v smrtnem strahu umikal iz naših dežel, se je morala z njim umakniti tudi vsa izdajalska svojat, da se reši najhujše kazni pred narodom. Zatekla se je ta svojat v tuje države, kjer vlada še vedno kapitalizem in suženjstvo. De Gasperijska vlada, pod uplivom anglo-ameriških oblasti, je nudila največje zavetišče vsem jugoslovanskim izdajalcem in zločincem. Zatekli so se v suženjstvo, ker so tega že vajeni, katero jim je takorekoč že zlezlo v kri in meso in so se pod firmo antikomunizma, monarhizma in laži-demokracije prodali spet sovražnikom lastnega naroda in mu spet kakor nekdaj nacifašizmu zvesto služijo in slepo ubogajo. Čeprav jim je De Gasperijska vlada nudila zavetišče, ni jim mogla nuditi pa kruha in dela in treba je bilo zaprečiti komedjantski voz ter se odpraviti naprej po svetu.

Taka svojat izdajalcev jugoslovenskih narodov je pispela tudi med nas v Argentino in se vrinila med nas, kjer skuša zastrupljati zrak, sejati neslogo med našimi izseljenci in gojiti sovraštvo do naše domovine F. L. R. Jugoslavije. Zbrali so se in s pomočjo pešice priliznjencev, ki so bili od nekdaj sovražniki slovenskega naroda, so ustanovili "Slovenski Socijalni Odbor", ki danes izdaja svoj list "Svobodna Slovenija" v katerem blatio in pljujejo na vse, kar je naprednega.

Gospodje advokati, inženirji, doktorji itd. in vsi oni, ki se zbirate v kroužku "Slovenskega Socijalnega Odbora" s častnim predsednikom g. Hladnikom na čelu, Vas gotovo boli, ko slišite pri stikanju vesti iz Jugoslavije, da tam ni brezposelnosti, da tam gradijo mesta, vasi, široke betonske in asfaltirane ceste, nove električne centrale, nove moderne šole in otvarjajo nove premoge in rudokope itd. Vse to seveda Vas ne zanima in za Vašo "Svobodno Slovenijo" in podrephek "Duhovnega življenja" so dobrodoše samo take vesti in laži, ki govore o težkočah prehrane in izmišljenemu terorju ali kje se kake kašpekulant ali protiljudskega duhovnika kaznuje, katere ste vi takoj pravljeni proglašiti za svetnika ali vsaj mučenika.

Pa ne samo to. Ko so ti gospodje ubežniki uvideli, da jim naši izseljenci ne verujejo in se zanje niti ne zmenijo, so se ti izdajalci lotili spet svoje obrti. V stolpcih svojega lističa blatio in črnijo naše organizacije, nje voditelje in članstvo, ki že par desetletij pozrtvovalno in neumorno deluje na kulturnem in gospodarskem polju. Za dosego svojih ciljev se poslužujejo najnesramnejših laži in izmišljotin potom katerih hočejo pokazati naše delovanje v napačni luči. K temu je dovolj en sam dokaz: v enem zadnjih svojih uvodnikov naš v "Svob. Sloveniji" celo dolžijo, da smo agenti, ki delujemo po navodilih Kominforma ter da z grožnjami obvladujemo našo naselbino. Mislimo, da k taki kavarniški politiki, je nepotreben vsak komentar.

Imamo med nami danes že nad 1.500 slovenskih ubežnikov in ne dvojimo, da ni med temi tudi gotovo število poštenih ljudi, kateri so po zlomu fašizma, pobegnili le iz praznega strahu pred partizani, ker so bili zapeljani pač od vseh mogočih "propagand". Danes tu v tujini odpirajo oči prepričani, da so bili zapeljani, že zapuščajo vrste, ki jih vodijo izdajalski voditelji.

Le tako naprej s pisanjem v "Svobodni Sloveniji", ker po Vašem pisanju polnem laži in blatenja, ki edino to je Vaše delo in Vaša obrt, Vas bo Vaša družba čimprej spoznala in se Vas naveličala. Vemo, da ste kot stekli psi, ki nikjer ne najdete miru, ker vest Vas peče in Vam očita zločinska dejanja storjena nad svojim narodom. Vaša dejanja v domovini in danes tu v tujini vzbujajo gnev in odpor ne samo jugoslovenskih izseljencev, temveč vse demokratične svetovne javnosti.

DOMAČE VESTI

ANGEL HROVATIN V OPERI "RIGOLETTO"

Preteklo nedeljo 18. aprila je naš dobro znani bariton Hrovatin nastopil v vlogi Rigoletta v Verdijevi operi z istim imenom. Podana je bila v neki tukajšnji dvorani po diletantski družbi "Agrupación de Arte Lírico" v kateri je tudi Hrovatin član.

Njegov česti bariton kakor tudi njegov nastop v težki vlogi, ki mu je bil dodeljena je presegel vse pričakovanje, posebno posebno bližnjih prijateljev, ki jih je bilo tam lepo število. Posamezni prizori so bili burno aplaudirani. Vsa štiri dejanja opere so bila v splošnem dobro podana, če vpoštevamo vse težkoče, ki se nudijo pevcem, ki se ne bavijo zgodil s petjem.

Slovenci smo ponosni, da imamo v naši sredi tako izvrstnega pevca. Iskreno mu želimo še velikih uspehov.

POIZVEDOVANJE

Odbor Slov. Ljudskega Doma je prejel iz Ljubljane pismo v katerem Janez Marzidovšček pozvevuje po nekdanjih tovarih. Pismo se glasi:

"V "Slovenskem Poročevalcu", z dne 1. II. sem čital, da ste tam ustanovili dru-

što Slovenskin Ljudski Dom, kar me zelo veseli, ker ste, kot zvesti sinovi naše nove Jugoslavije, v tem oziru napravili velik korak k napredku.

Jaz sem bil od leta 1926—1934 v Buenos Airesu. Obračam se do Vas s prošnjo, da bi poizvedeli kje se nahajajo:

Anton Noč, ki je imel svojo hišo v Berlinu in tam stanoval. Upam, da se name še spominja, saj sem mu rešil življenje, ko se je vsled ogljené kisline kmalu zadušil.

Leopold Šetina, nekovski pomočnik.

Jurijs Koldera, ki je bil zaposlen v "Metal Fabriki", na Av. San Martin.

Franče Dolina, pek, doma iz Dobrove pri Ljubljani.

Ivan Cesar, pek, zaposlen v ulici Tucuman, doma iz Kamnika.

Vencelj Ulovec, zaposlen v tovorni stekla "Pepina", ul. Pavlova 2000.

Štefan Kutnjak, rojen v Štrigori, čakovec na Hrvatskem.

Sporočite jim, da jih prosim naj mi pišejo, ker bi rad dobil zvezo z njimi radi zelo važnih zadev. Mogoče je kateri omenjenih član S.L.D.

Pozdravljam vse člane S.L.D.

Janez Marzidovšček
Masarikova 58, Ljubljana
Jugoslavija.

FRANCE KRAŠOVEC

V torki, 13. aprila, je preminil v tujem bolnišnici Alvarez v Floresu, naš celjski rojak Franc Krasovec, soustanovitelj in predsednik Odseka Jugoslovenske Narodne Obrane "Slovenije", prvega slovenskega društva v Argentini, ustanovljenega po prvi svetovni vojni.

Pokojnik je bil absolvent trgovskih šol v Pragi, kjer je bil za profesorja tedaj mladi dr. Beneš, sedanji predsednik bratске češke republike, in Kolín na Reni,

Bil je med tistimi maloštevilnimi rojaki, ki so prišli v Argentino še pred prvo svetovno vojno, kmalu po letu 1910, ko je dejela ob prvi stoletnici majske revolucije, 1. 1910. vzbudila mednarodno zanimanje vsled ugodnega gospodarskega položaja. Razvitek, ki je bil nenadno prekinjen z izbruhom vojne, ki jo je v gospodarskem, in socialnem oziru potegnil iz praktične osamljenosti proti njeni volji vedno bolj v vrtine prehoda iz dotedanje kolonialne svetovne nadvlade Zapadne Evrope v sedaj že splošno probujanje najširših slojev človeških množic, ki se ne zadovoljujejo več s površno politično, formalistično demokracijo, temveč zahtevajo in si hočejo ustvarjati same stvarno socialno in prostovno demokracijo.

Pokojnik je spadal torej v dno sedaj že izumirajočo pokoljenje, ki je živel še v razmerah, ko se je zdelo, da se zadnji ostanki feodalne Evrope, v okviru evropskega kapitalističnega imperijalizma nespremenljivo večni in ko so zapadni Slovani začeli stopati iz ideološke zavesti na realno gospodarska tla.

S tako slovansko zavestjo je prišel v Argentino z njenim socialno še ne diferenčiranim ambijentom in še neprobujeno gospodarsko, socialno in mednarodno zavestjo bogate dežele z 8 milijoni prebivalcev na skoro 3 milijonih kvadratnih kilometrov.

V takem ambijentu je celo vrsto let deloval kot trgovski potnik ter prehodil križem kražem notranjost dežele.

Skoda je, da ni pisal v našem časopisu člankov s spomini na evropsko dobo, ko je kot dijak v počitnicah prepotoval naše kraje. To so bili časi, ko je naš človek v

okviru tedanje cesarske Avstrije, kjer smo se Slovenci moralili v dunajskem parlamentu boriti celih deset let, da smo dosegli prvo in edino obrtno žolo v Ljubljani. Čas, ko je naš človek, če se je hotel izpopolniti kot strokovno-obrtni delavec, iti pa še kot "vandrovec" med Nemci, k nemškim mojstrom. Ko je kot dijak mogel razširjati svoje vaško obzorje edino s tem, da je šel, tudi pa še, po Sloveniji. Isti in Hrvatški, kjer je bil po zabitih vseh dobrdošel gost gostoljubnega župnika, ali učitelja.

Taki spomini, ki so se razgubili v prijateljskih pogovorih, če bi jih bil napisal bi mogli služiti sedanju mlademu rodu, ki se vrača sedaj v obnovljeno Jugoslavijo, kot koristno merilo za razliko med ono domovino, o kateri so v medvojnih letih njeni upravljači samo sentimentalno vzdihovali "Stvorili smo Jugoslavijo, a zaboravili smo stvoriti Jugoslovence" in med sedanjem domovino, kjer se ne zdihuje, temveč probujeni najširši sloji, ki so s krvjo in svojimi življenji ne samo rešili in dopolnili zunano, zemljepisno in upravno Jugoslavijo, temveč ti Jugoslaviji da je vsebino s svojo zavestjo, to je svojim neumornim delom.

Maloštevilni Slovenci so v letih N. Obrane do konca 1. 1918. bili učlanjeni v drugih Ogrankih. Naši nasprotniki so izkorisčali tukajšnje mešanje pojmov "nacionalidad" in "ciudadanía" v smislu kot da smo Jugoslovani neke vrste državnega konglomerata, kjer vsak del vleče na svojo stran in prsi ter želi pomoči od tujcev. Zato so se šele po 1. decembru, z Novim Letom 1919 brez velikih formalnosti združili v poseben Odsek J.N.O., da so sami upravljali svoje doprinose ter tako resili v narodne namene okrog 700 pesov.

Zadnja leta se pok. Krasovec ni udeleževal društvenega življenja, posebno zadnji dve leti, ko se mu je bolezen, povapnenje žil, počasi razvijala tako, da mu je končno pretrgala nit življenja, ko se je pridružil še prisad na nogi vsled nabreklih žil.

Vsi prijatelji in znanci ga ohranijo v prijaznem spominu!

Ni bil, ni, in ne bo naš namen spuščati se z Vami v nepotrebne debate, za nas in našo naselbino ste prazna ničla, ker čeprav ne poznamo Vaših obarzov, so nam dovolj znana Vaša dejanja in po teh Vas tudi "cenimo" in "spoštujemo". Zgrešen je bil že Vaš korak ko ste se namenili v Argentino, ker oditi bi morali bolj na sever, da bi tam amerikancem čistili "lakaste" čevlje, ker argentinski narod je bolj preprost in delaven in teh ne uporablja.

SMRT FAŠIZMU

Habla el 'Dire'

Mis estimados amigos:

Después de tanto tiempo, por fin hemos conseguido tener una reunión de nuestra Comisión Central como nunca la hemos tenido. No sólo por la importancia de las decisiones que se han tomado, sino también por la disciplina que han demostrado todos los compañeros, asistiendo a la hora fijada, es decir con pocos minutos de diferencia. Es de esperar que esto no sólo sea una casualidad, sino que se convierta en norma de nuestras tareas futuras.

Por lo visto lo que mejor marcha es lo referente al Curso de Idioma Esloveno, ya que se ha iniciado la inscripción la que está a cargo de cinco brigadas de voluntarios. La inscripción será un éxito si todos consiguen el resultado que ha obtenido el compañero M. Kodelja, el que hasta ahora ha efectuado diecisiete inscripciones, faltando todavía una semana para que estos grupos terminen su trabajo.

Por lo que parece los jóvenes se han puesto en la cabeza de que el anexo de Simbrón 5148 del S. L. Dom, ha de ser convertido en sede de la Juventud Eslovena. Es de esperar que este deseo se lleve pronto a la práctica. Pero lo interesante del caso es que no solamente los jóvenes que integran la Comisión Central sientan que ese local será su futura casa, sino que todos y cada uno de nuestros asociados sientan que esa es su casa, y, para conseguir esto, nada mejor que ponernos a todos a trabajar cuando se presente la oportunidad. Es

necesario que las tareas que planea la Comisión Juvenil sean llevadas a cabo no solamente por la Comisión misma, sino por todos los jóvenes asociados. De esta manera cada uno apreciará como suyo ese local que será la casa de la Juventud Eslovena, y eso será porque cada uno verá en él un poco de su propia obra. De esta manera veremos florecer el orden y la disciplina, como asimismo el respeto por lo que es el patrimonio de nuestra Sociedad, cosas que hasta ahora parecen escasear en algunos jóvenes.

Es con este sentido educativo que debemos encarar nuestras tareas. Es inútil que un joven cualquiera concuerre a nuestra sociedad con el ánimo destructivo de aprovechar al máximo toda nuestra buena voluntad en facilitarle a la juventud todo lo que necesite para el desarrollo de sus actividades, transformando esa licencia en una actividad destructiva, descuidando lo que nos pertenece a todos, pues todos debemos cuidar lo que hemos conseguido en conjunto. Jóvenes de esta clase no durarán mucho tiempo entre nosotros, ni los necesitamos. Por fortuna son ellos escasos, pero existen, por ignorancia o por mala educación, pero existen.

Para hacer una obra realmente cultural debemos educar a nuestra juventud en cada una de sus actividades. Para ello nada mejor que dejarla hacer lo que necesite para su desarrollo cultural, psíquico y físico, pero al mismo tiempo vigilarla para que no se desvíe del buen camino.

El Director de "M. Glas".

Federación Juvenil Yugoslava

CON EXITO SE REALIZO LA PRIMER ASAMBLEA GENERAL ALGUNAS RESOLUCIONES

Tal como lo habíamos anunciado oportunamente, se realizó en forma exitosa la Primera Asamblea General de las comisiones de la Capital y Suburbios que desde el Primer Congreso, convoca nuestra Federación. La misma tuvo como finalidad la de conocer el estado general de cada una de las citadas comisiones, los trabajos realizados por nuestra Federación desde el Primer Congreso. En la misma encontrábamos representadas las siguientes comisiones: de la A. Y. L. filial Boca Centro, con 2 delegados; de la A. Y. L. filial Dock Sud, con 18 delegados; de la A. Y. L. filial "Tito", con 12 delegados; de la A. Y. L. filial La Plata, con 4 delegados; de la Soc. Slovenski Ljudski Dom, con 13 delegados, y de la Comisión Juvenil Istriana, con 2 delegados. Faltaron delegaciones de las comisiones de la Sociedad Musical y Cultural "Lipa", de Villa Ballester y de A. Y. L. filial Berisso.

El desarrollo de la misma que por decisión de los presentes fué presidida por el compañero Boris Kosuta, como presidente, y los compañeros Oreb Antonio y Bernardo Kaueic, como secretarios, ha sido por demás satisfactorio si contemplamos algunas de las resoluciones de ella emergentes. Entre otras cabe mencionar las siguientes:

Cambio en el Comité Ejecutivo. — Se resuelve aceptar la proposición del Comité Ejecutivo que significa la designación del compañero Martinovich como secretario de organización en reemplazo del compañero Oreb Antonio, que se ausentará hacia Yugoslavia; del compañero Bernardo Kaueic, como secretario de prensa y propaganda, en reemplazo del compañero Martinovich, y de la compañera Nelly Lukezie, como secretaria de correspondencia.

Refuerzo del Comité Ejecutivo. — Se resuelve asimismo en envío a la brevedad posible por parte de cada una de las comisiones de la Capital y Suburbios, de un compañero que se agregará a las secretarías del Comité Ejecutivo como subtitulares de las mismas.

Suscripción a nuestros voceros oficiales. — Se resuelve que cada una de las comisiones se suscriban a los periódicos oficiales "J. I. Vjesnik" y "Slovenski Glas" respectivamente.

Revista del Primer Congreso. — Recomendóse al Comité Ejecutivo la realización con carácter urgente de los trabajos tendientes a la aparición de la Revista del Primer Congreso.

Son éstos, algunos de los principales puntos sobre los cuales se desarrolló la Asamblea que ha contado con benignos aportes por parte casi todas las comisiones presentes a través de sus in-

Mladinski Glas

SVOBODA NARODOM

Noticias de la Comisión Juvenil de S.L.D.

Tuvo éxito la reunión del Comité Central de la Juventud Eslovena

El sábado 17 del cte. mes a las 17.30 hs. se reunió el Comité Central de la C. Juvenil del "Slovenski Ljudski Dom".

Como pocas veces hemos visto concurrir más o menos puntualmente a todos sus miembros, los que se hicieron presentes con intervalos de escasos minutos.

Inició la sesión el compañero Secretario Gral. Rafael Cebron, quien luego de breves palabras dió lectura al Orden del día, el que fué aprobado.

Esta reunión reviste una gran importancia dadas las resoluciones adoptadas, las que por su practicidad y por el hecho de ser concretas, darán un impulso renovador a toda nuestra actividad juvenil.

Entre otras cosas, el compañero Secretario de organización informó de la relazión en la filial Saavedra de la Asamblea General para el día 18 a las 15.30 hs., nombrándose para concurrir a la misma a los compañeros R. Cebrón, R. Birsa y V. Kotsuta.

Se constató la marcha satisfactoria de la inscripción para el Curso de enseñanza del idioma Esloveno, información que damos en otro lugar de esta misma página juvenil.

Además el compañero R. Birsa, delegado de la Comisión Central a la F. J. Yugoslava, informó de lo tratado en la última reunión del Comité Central de la misma. Entre otras cosas hizo resaltar el hecho de que se realizará la conmemoración del 25 de Mayo, fiesta Patria Argentina, que consistirá en la realización de un lunch, una conferencia y un baile, destinándose los fondos que ella produzca, a la subvención de la Revista del Primer Congreso y al fondo económico de la Comisión Juvenil. En otros párrafos de su informe el compañero Birsa hizo notar el atraso en que se encuentra la Juventud Eslovena en lo que se refiere a la cuota que se abona a la Federación, decidiéndose sobre este particular, que la Central Eslovena abonará para todas las filiales, debiendo éstas abonar por los asociados que en ellas se encuentren anotados.

Además se decidió, en lo referente a:

Intervenciones breves y útiles, y cuyos informes bien pueden ser la prueba más fechante del progreso alcanzado por nuestra Federación durante la etapa que nos separa del Primer Congreso. En cuanto a la concurrencia, meritorio es destacar como sobresalientes a las delegaciones de las filiales "Dock Sud" y "Tito" de la A. Y. L., quienes se presentaron con 18 y 12 delegados, respectivamente (tengamos en cuenta que la S. L. D. agrupa a ex cinco comisiones eslovenas). En síntesis podemos afirmar que así como se ha propuesto nuestra Federación ha conseguido la máxima utilidad en esta Gran Asamblea; claro está que falta lo fundamental, y ello es: llevar a la práctica lo arriba resuleto, de lo cual hemos de encargarnos no sólo unos sino todos por igual, a través de nuestras respectivas comisiones.

Secretario de Prensa y Propaganda.

REUNIONES

Cada semana deberá reunirse el Secretario, esto es todos los responsables de las sub-comisiones con el S. Gral., el de Organización, el de Actas y el Tesorero, que en conjunto forman el Comité Central. A estas reuniones asistirá el delegado a la F.J.Y. y quincenalmente se citará a los delegados de las filiales, los que en la oportunidad deberán rendir un informe de la actividad en las respectivas filiales.

Una vez por mes será citado el Acto general, esto es todas las sub-comisiones, las que en la oportunidad deberán presentar un informe de la actividad pasada, un plan para la labor futura.

Se ha confirmado como delegados a la Comisión Directiva, a los compañeros Rafael Cebron y Rodolfo Mermolja, lo que en la primera oportunidad presentarán un informe de esta reunión y de todas las necesidades de la juventud.

DISCOTECÀ:

Se nombró encargado de la misma al compañero Oscar Synek y al compañero Eduardo Mozetic, los que se encargarán de su funcionamiento como así también para la compra de los discos que sean necesarios, los que serán adquiridos con el producto de la colecta voluntaria que se realiza entre los jóvenes. Es de hacer notar que el domingo 11 ppdo. se ha recolectado la suma de \$ 15,50. Asimismo estos compañeros se encargarán del arreglo del aparato, que, según lo que parece, sufre mucho con el manoseo a que lo someten quienes nada tienen que hacer con él.

CASA DE LA JUVENTUD

De acuerdo a lo decidido en la Comisión Directiva, y dado el pedido de la juventud, se habilitará como sede de la Comisión Juvenil, el anexo de Simbrón 5148, del Slovenski Ljudski Dom. En este sentido nuestra Comisión ha decidido que deberá reformarse la secretaría que allí existe, para lo cual se espera que presten su cooperación todos los jóvenes que deseen contribuir. Se construirá un tabique de madera que separa la Secretaría del escenario, se rebocarán todos los agujeros que existen, se hará, o haremos mejor dicho, un celo-traso, y amueblaremos convenientemente la que en adelante será la Secretaría de la Comisión Juvenil.

Luego de un cambio de opiniones, se decidió efectuar la próxima reunión el día 24 del cte. mes a las 17 hs., a la cual serán citados los delegados de las filiales de Saavedra, Paternal y V. Escasso.

*

SE CONSTITUYO LA C. JUVENIL EN VILLA SCASSO

El domingo 6 de marzo ppdo. tuvo lugar la Asamblea General de esa filial del S.L. Dom a la cual se citó a todos los jóvenes, ya que ella era una Asamblea Juvenil. Según nos han comunicado concierraron una veintena de jóvenes, dando comienzo la Asamblea con unas breves palabras del compañero Rafael Cebron de la C. Central Juvenil del S.L.D. A continuación el compañero Enrique Slamic presentó en un informe, toda la actividad desarrollada por los jóvenes hasta esa oportu-

nidad, el que fué completado pro la compañera Dora Kariz. En este informe resaltó sobre todo la colaboración prestada por la Juventud de V. Scasso al pic-nic de la Unión Eslava.

En informe fué discutido por todos los presentes, siendo aprobado. A continuación se pasó a constituir la Comisión Juvenil que en adelante regirá los destinos de la Juventud de esa filial, siendo constituida por los siguientes compañeros:

Secretario General: Enrique Slamic
Secretario de Org.: Dora Kariz
Secret. de Finanzas: Sofía Sofcic
Secret. de Prensa y Propaganda: Meri Kastelic
Secret. de Cultura: Vida Gomisek
Secret. de Deportes: José E. Kastelic
Secret. de Correspondencia: Aldo Zizmond.

Delegado a la C. Central: María Sofcic. Constituida la comisión, se discutió el plan de tareas futuras, en el cual se destaca sobre todo tres aspectos: 1º el logro de un local propio, en lo cual se colaborará al máximo con los mayores; 2º Organizar el Curso de Idioma Esloveno para los jóvenes de la filial; 3º Impulsar el deporte constituyendo en primer término un equipo de foot-ball.

COMISIÓN ORGANIZADORA DEL CURSO
Esta comisión que dirige el compañero Ricardo Bevcic, ha efectuado una reunión el lunes 12 pdó. en la que decidió constituir cinco brigadas de jóvenes para impulsar la inscripción de jóvenes en el Curso de Idioma Esloveno.

Las brigadas, compuestas cada una por una pareja, están formadas por los siguientes compañeros: Vicenta Stolfa y Luis Pecenko, Rafael Cebron y Oscar Synek, Luis Piculin y Leopoldo Valentincic, Mariano Kodelja y Boris Zlobec, Rodolfo Mermolja y Sonia Kralj.

Estos compañeros fueron provistos de direcciones de jóvenes a los que visitarán. Esta Comisión terminará la inscripción de los que deseen asistir al Curso que se inaugura el día 25 del cte. mes. Esto no quiere decir que en adelante no se permita la inscripción, pero por supuesto, los que se inscriban una vez que el curso haya comenzado, tendrán mayores inconvenientes para aprender.

CAMPEONATO RELÁMPAGO DE PING-PONG

El 25 del cte. mes, por la mañana, comenzará un Campeonato Relámpago de ping-pong, entre los jóvenes que concurren al Asado que organizan nuestros mayores para el mismo día. Este Campeonato terminará en el mismo día y se entregará un interesante premio al que resulte ganador.

CAMPEONATO DE ARRIME Y TAPADA

Asimismo la Comisión de Deportes organizará para la misma fecha, un Campeonato de arrime y otro de tapada, para jóvenes de 12 a 60 años. Todo aquel que tenga interés en participar, desde ya puede ir afinando su puntería para ponerla a prueba el día 25, oportunidad en la que podrá ganar interesantes premios. Por supuesto que para participar en estos certámenes será necesario abonar una cuota de inscripción (con algo hay que pagar los premios).

Se lahko mi tu v tujini smatramo del Titove mladine?

Večkrat ko se zberemo in v krogu mladincev naš pogovor večkrat tudi naneš na Jugoslavijo in nje mladino. Zelo pogostoma se slišijo izrazi: "mi smo titova mladina"! V resnici pa ako naše delovanje analiziramo (prosim tovariše naj mi oprostijo) vidimo, da so to le prazni izrazi, ker mi se popolno ma nič ne zavedamo kaj pomeni smatrati se del titove mladine in kakšne bi morale biti naše dolžnosti.

Iz časopisov, reviji in osebnih pisem, ki nam prihajajo iz domovine naša mladina daje vzglede kaj in kako ona dela.

Velikanska zavest in delovni polet Jugoslovanske mladine se izražata ne samo v prostovoljnih akcijah, temveč tudi v šolah na vaseh in povsod je ljudska mladina pokazala, da danes ni več naloge, ki bi jo ona ne mogla izvršiti. Toda in mi? Ali smo si kdaj stavili podobno vprašanje? Gotovo boste rekli tukaj smo v Argentini in ne v Jugoslaviji, tukaj ni proge in ni prostovoljnega dela. Strinjam se z Vami, da je naš položaj različen od položaja mladine v domovini, res, tukaj ni proge, pač pa je mnogo prostovoljnega dela v naših organizacijah za vsakega, ki ga želi in ga hoče vršiti.

V naši organizaciji Slovenskem Ljudskem Domu je prepotrebno napraviti kampanjo novih članov, kakor imamo že kampanjo za naročnike Slovenskega Glasa in sedaj tudi kampanjo za vposavanje mladine za tečaj slovenščine. Vse to so dela, ki bi jih mogli ni že davno izvršiti. Toda odkrito povedano, da nismo zmožni tega izvršiti, pač pa nam zato primanjkuje dobre voje. Morda čakamo, da bodo naši stari aktivisti to delo sprejeli, tisti, ki neutrudljivo delajo že več let? Ali se Vam ne zdi tovariši, mesto se v sobotah in nedeljah dolgočasiti v društvenih prostorih, da bi mi to delo sprejeli in jo vestevo izvršili?

Pred par meseci smo na članskem sestanku izvolili glavni odbor in pod-odbore mladine Slovenskega Ljudskega Doma. Na sestanku se je mnogo govorilo o bodočem dejanju in že smo mislili, da se je slovenska mladina resno oprijela dela, toda, vse to so bile samo neizpolnjene obljube. Prve seje odbora so se vršile redno z prisotnostjo vseh članov odbora t. j. enajst, a kmalu so člani opešali tako, da zadnje čase se je udeleževalo sej samo še par aktivistov. Zaman sta glavni i norganizatorični tajnik vabil na redno seje, zaman je bil ves trud, odbor mladine je stal popolnoma neaktivен. Ista usoda je doletela tudi estale podobore.

Dne 11. t. m. se je spet sklical mladinski sestanek, na katerem se je predlagalo, da se izvoli nov odbor ali pa prejšnjega reorganizira. Po kratki debati je mladina sprejela zadnji predlog t. j. nadomestiti le one tovariše, ki niso vestno izvrševali svojega dela.

Sestanka se je udeležilo približno 80 mladincev in mladink, toda od teh jih je komaj dvajset, ki so se v resnici za nimali za potek sestanka, medtem ko ostali niso sedili poteku istega.

So nekateri, ki se udeležijo sestankov le od daleč poslušajo in včasih kritizirajo zunaj in zamáj jih predsednik omija pozivljaj naj stopijo v dvorano ter naj svoje kritike pred članstvom pojavišnijo, da jih bo to razsodilo ake so to opravičené. Za kritizirati so nekateri prvi, toda, če se jim priponedi kakšno funkcijo jo kratkomalo odvrnejo.

Na sestanku je bil dan predlog: ustanoviti brigade, katerih naloge bi bila: obiskati vse naše rojake ter jih pozivljati naj vpišejo svojo dečo v te-

čaje za slovenščino. Predlog je bil sprejet in sklenilo se je, da naj bi se prihodnji večer javili za to delo prostovoljni v naših prostorih. Veste koliko se jih je javilo? Od tristo članov naše mladine, ki bivajo v mestu in okolici, se jih je javilo samo deset za to kampanjo.

Gotovo se bo sedaj čitatelj strinjal z mojim dvodom: Ali se lahko mi tu v tujini smatramo tudi del Titove mladine?

Spet imamo popoln mladinski odbor in ponovno se delajo načrti za bodočo delovanje. Toda, bomo mi te načrte izvršili? Za sedaj zaključim z "?"

Sonja Golja.

SALUDA LA JUVENTUD ESLAVA A LOS JOVENES QUE HAN PARTIDO PARA YUGOSLAVIA

El Círculo Juvenil de la Asociación "Wolna Polska Maria Konopnicka" ha enviado un saludo a los compañeros que han partido con "aPrizanka", el que ha sido publicado en "Unión Eslava". Asimismo ha enviado un saludo personal al compañero Kazar, en reconocimiento de su actividad y de la comprensión que ha mostrado para solucionar todos los problemas concernientes a la Juv. Eslava en la Argentina. El compañero Kazar representaba a la Federación Juvenil Yugoslava en el seno de la Comisión Central de la Juventud Eslava.

La tolerancia frente a la época

La sinceridad es la condición que caracteriza a las almas nobles, es la fuente por donde emaná el perfume de los sentimientos; ser sincero implica tener grandeza de alma, profundidad de concepto y amplitud de pensamiento. Ser infiel implica tener oscuridad mental es la distinción que destaca al reptil porque necesitando la sangre de aquej para poder enfrentar los hechos y la vida muy vistosa en su color externo, con que disfraza su simulación, pero cuando nos detenemos a profundizar su sentir responde a aquellas condiciones y cualidades ed la especie zoögica.

El desenvolvimiento del hombre en el concepto de vida debe responder a todo lo que es elevado, al bien común, su espíritu debe responder a todo lo que es elevado al bien común, su espíritu debe estar siempre dispuesto a interpretar al semejante y procurar de él la comunidad de afectos e intereses comunes. Las ideas deben respetarse como principios que son la regulación de la sociedad, aportar a su desarrollo todo lo que puede elevar su bienestar significa proceder con acierto en la procura de un bienestar mayor; las ideas deben aceptarse por convicción y no como principio dogmático, deben interpretarse como fuentes reguladoras de la sociedad, que la estimulen hacia una mayor comprensión y elevación, las ideas son el principio básico de la regulación y organización de pueblos, son los fundamentos de su estructuración, son los basamentos donde descansan la honestidad, se la debe discutir pero nunca combatir, se las debe aclarar y medir, pero no detestar, deben entrar por la distinción con que el espíritu sereno las aprecia, desposeído de todo egoísmo, llevando solo como concepción el bien de los semejantes; pues cuando ello se consigue, se logra también la unión en los pueblos y en la familia, se conquista la interpretación en vivir en la concordia entre las naciones. Tener ideal significa tener grandeza de concepción, grandeza de espíritu, profundidad de apreciación.

Los principios de la revolución francesa: tan grandes fueron sus conceptos, e ideas tan justas que la humanidad no tuvo reparos en espardirlas por el mundo porque ellas eran las fuentes reguladoras de un medio de vida mejor ajustado al principio vital de los derechos del hombre.

El mundo en su evolución hoy necesita de ideales mayores, de conceptos que encuadren dentro de una existencia mejor, fuera de los egoísmos y ambiciones, donde todos vivan felices en el ambiente de trabajo y de la concordia, donde todos enzamos el respeto a los derechos que la sociedad nos otorga para nuestro bienestar personal y colectivo. Tales principios no

pueden ser materia de ataques, no pueden propender a agravios, sino que se les ha de discutir con la altura en que fueron concebidos, pues debemos acostumbrarnos a respetar al semejante si queremos que se nos respete a nosotros. El hombre debe esgrimir en su lucha la tolerancia, porque ella es índice de conquista moral sana y recta, del reconocimiento del derecho natural, es esta la fuerza de cohesión que liga a los espíritus que se apiada de los crueles y mezquinos que no saben per en la luz del ideal; porque viven en las tinieblas y hacen de ella el medio de vida, la tolerancia nace cuando se tiene serenidad en el pensar y concepción en la idea, el individuo que piensa busca la luz porque en ella encuentra la verdad, la nota levemente y la propensión al bien común. Cuando se piensa de esta forma no es necesario valerse de la agresividad ni de la difamación, no es necesario el insulto, solo vale para ello la palabra que simbolizando un ideal haga ver las cosas en la justicia de la realidad, que aquello es malo por razones y no por agravios e insultos. En los parques muchas veces nacen con las flores, los abrojos, pero nunca estos últimos logran empañar el vistoso tono de las rosas, ni empañar su brillo, pues si la sabia naturaleza le dió la potestad de vivir al abrojo lo desposeyó del perfume que es propio de las flores aún las silvestres, en la misma forma al ser humano se le dió el perfume que pone en ideas, porque ellas son en esencia todo lo que sustenta moral y principio de comprensión en los pueblos.

El individuo idealista es el que procura el bienestar de sus semejantes, es el que vive pendiente de una existencia mejor, donde todos tengan el derecho de sobrellevarla en la forma mejor. Se nos enseña a no combatir las ideas sino apreciarlas y negirlas; busquemos entonces las mejores para ponerlas en el corazón de los semejantes, que ellas vengan por su misma persuasión, se asocien a ella y vivan de su esencia vivificadora. Las ideas se imponen solas cuando se detienen a analizarlas y si el hombre en su cultura logra elevarse, mayor será el grado de apreciación que tendrá sobre las mismas. Con todo esto, estimados compatriotas, quiero expresar que la nueva voz de nuestro pueblo no podrá jamás ser acallada por intereses mezquinos y extraños pues éstos carecen de un fundamento sólido como lo es un ideal que no nace en las entrañas de un pueblo y que no está por lo tanto iluminado por la luz de la verdad, sino que se halla regido por el interés y solamente la nueva voz será la que regirá nuestro destino.

Branko Mizerit

S T A V B E N I KOVAC

FRANC ČOHA

alderón 2779

U. T. 50-6655

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrsna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest)

Tel. štev. 54 - 4850

Še o "Partizanki"

Ker je "Partizanka" vzbudila velikansko zanimanje med našimi izseljenci, njim na željo hočemo o zgodovini te nekaj napisati.

1927. leta so zgradili v velikih ameriških ladjedelnicah New Port dve sestrski ladji. Eni od teh so dali ime Shawnee.

Shawnee je bila 125 metrov dolga, 19 in pol metra široka, dobrih globoka. Njen hitrost je bila 20 milij. V svoje prostore, ki so bili vsi enako urejeni, je lahko sprejela 640 potnikov.

Shawnee je kot ladja prvega razreda vozila na progi Miami—Havana in na progi New York—Miami.

Ko je Amerika stopila v drugo svetovno vojno je bila mobilizirana tudi Shawnee. Preuredili so jo v vojaško transportno ladjo. Na njej so dobili prostora za 2500 vojakov.

Med vojno prevozila vsa morja, kjer se je bila bitka z Nemci, Italijani in Japonci. Ob koncu vojne je bila na Pacifik.

Po vojni se je vrnila v Ameriko. Sedem mesecev je tedaj stala v pristanišču. Potem so jo kupili Portugalcii in razvili na njej panamsko zastavo. Preimenovali so jo za City of Lisbon.

Portugalcii so City of Lisbon predelali v potniško ladjo z I. in III. razredom z približno 800 potnikov. Vozila je na poti Lizbona—Rio de Janeiro.

Že na tretjem potovanju pa je ladjo zadele nesreča. 300 milj pred Lizbono je zadele ob tovorno ilitalijansko ladjo, ki jo je skoraj preklala, sama pa si je popolnoma razdejala svoj prednji del.

Ker je imel lastnik zaardi nesreče mnogo izdatkov, je moral ladjo prodati.

Jugoslavija je prva položila kaveijo in si tako zagotovila lepo, dobro zgrajeno, zelo hitro potniško ladjo, ki je opremljena z novimi tehničnimi pridobitvami za morsko plovbo.

2. septembra 1947. leta je prišlo v Lizbono 42 jugoslovanskih mornarjev kot prvi del nove posadke. City of Lisbon je stala takrat že nepopravljena v lizbonskem pristanišču. Njeni prostori so bili precej zapuščeni.

Ladro so kmalu nato sprejeli v suhi dok in jo začeli popravljati. Naši mornarji pa so pometači, ribali, čistiti, barvali. Niso gledali na ure, bilo jim je predvsem zato, da bi svoje delo dobro opravili. Samo v

udarniškem tednu od 23. do 30. novembra so opravili čez 800 prostovoljnih nadur.

Ladja mora priti v Jugoslavijo čista in urejena! Ladja mora biti urejena tako, da bo v okras in v ponos naši mladi trgovski mornarici. Taka so bila gesla, pred katerimi so kopnele vse težave.

Ureditev ladje je še bolj napredovala, ko je prišel v Lizbono še drugi del posadke, še 60 novih tovaršev. Skupaj s prvimi so opravili na Portugalskem veliko delo. Pravijo, da bi stara posadka svoje bivše ladje danes ne poznala več.

Svoj najbolj veseli dan so doživelj, ko je 26. novembra zjutraj zaplapolala na povravljeni in očiščeni ladji jugoslovanska zastava. Še isto dopoldne so napisali na njej ponosno ime Partizanka.

Proti večeru istega dne so novo jugoslovansko potniško ladjo odpeljali v domovino.

*

Tako je Partizanka odpila na svoje prvo potovanje v Avstralijo. Ladje zasidrane v splitskem pristanišču, so s sirenami pozdravile njen odhod. Želele so ji srečno pot.

Ko je iz Avstralije pripeljala veliko skupino povratnikov je takoj odplula v Argentino.

Pisali smo že, da ko se je Partizanka nahajala v tukajnjem pristanišču, je tja takoj pohitela ogromna množica naših izseljencev, hoteli so ladjo videti in posadko pozdraviti. Vsled pomanjkanja časa pa na ladjo naše ljudstvo ni moglo in to je vseh bolelo. Vstop je imelo le nekaj članov naših organizacij, a med temi smo opazili tudi ljudi, ki niso vrđni, da se jim je izdal dovoljenje za vstop. Upamo, da bo ob prihodnjem prihodu Partizanke zadeva obiska ugodno rešena.

Upamo pa, da se na te malenkosti nobeden ne sme ozirati. Saj tudi naša želja je bila, da bi v našem glasilu pokazali potom slik pravo manifestacijo ob slovesu, toda vkljub vsemu prizadovanju, od Slovenskega Glasa nismo imeli ta dan vstopa na Partizanko.

Kakor pa smo že rekli, pozabimo na malenkosti in veselimo se z našimi tovariši, ki so odpotovali in bodimo z njimi v duhu, da bodo njih sreca vzburkana od veselja, ko jim te dneve ob prihodu v domovino pripravijo veličasten sprejem.

Vesti iz Organizacij

ZAKLJUČNO POROČILO LIKVIDACIJSKEGA ODBORA "UDRUŽENJA SVOBODNE JUGOSLAVIJE — SLOVENSKI ODBOR"

Za rekonstrukcijo Jugoslavije so prispevali še sledeči tovariši:

\$ 50.— Fr. in Marija Zadković.
Po \$ 20.— Anton Saznik, Franc Zajc, V. Štanta, Albert Baučar in Martin Ušaj.

*

Zaključitev kampanje za rekonstrukcijo F.L.R. Jugoslavje. Razdelitev bonov med našim ljudstvom širom republike, potom Udrženja Svobodne Jugoslavije "Slovenski odbor".

Priznanje za požrtvovalno delo pri zbirki gre sledečim tovarišem:
ki gre sledečim tovarišem, ki so razprodali spodaj navedeno število bonov in sivo:

Anton Zadel, 20 bonov	\$ 515.00
Franc Nemanič in A. Badovina, 25 bonov	520.00
Jože Pirh, 23 bonov	585.00
Anton Udovšč, 25 bonov	695.00
Franc Golja, 15 bonov	375.00
Henrik Šuligoj, Avgust Bone 62 bonov	1385.00
Marija Furlani, 15 bonov	370.00
Januar in Ludovik Gregorič, 9 bonov	190.00
J. Brišek in Žbogar, 38 bonov	1110.00
Ivan Kutin, 20 bonov	520.00
L. Zizmond, 2 bona	40.00
Pavel Kariž, 9 bonov	210.00
L. Slamič, 5 bonov	100.00
L. Vičič, 10 bonov	230.00
D. Lisjak, 10 bonov	230.00
J. Pezdirc, 10 bonov	315.00
Ignac Zadel, 25 bonov	560.00
A. Cernič, 8 bonov	170.00
Koren in Faletič, 22 bonov	840.00
Andrej Volarič, 7 bonov	240.00
M. Kirar, 10 bonov	310.00
O. Štanta in A. Milost, 23 bon.	735.00
Franc Mohorčič, 50 bonov	1355.00
Jože Krusič, 36 bonov	1000.00
J. Lavrenčič in D. Lukač 30 bonov	705.00
J. Mulc in F. Zvonik, 21 bonov	515.00
F. Gržina in L. Melnic, 22 bon.	540.00
M. Križnič in F. Winkler, 37 bonov	1095.00
F. Sulič in J. Bezin, 16 bonov	410.00

Baje, 7 bonov	170.00
K. Kaluža in M. Turel, 53 bon.	1920.00
L. Bergoč in J. Terčič, 26 bon.	630.00
J. Remec in Košuta, 40 bonov	980.00
Jože Bažec, 3 bone	1040.00
Sosič in Dominčič, 14 bonov	390.00
Mljač in J. Gomilčič, 15 bonov	300.00
Juan Umek, 10 bonov	200.00
Kerševan, 21 bonov	520.00
Anton Nuncijs, 13 bonov	305.00
Karmela Komavli, 6 bonov	130.00
S. Bratož in Štefni Križman, 35 bonov	1165.00
Ivan Pečenko, 5 obnov	856.00
Ivan Mulc, 12 bonov	375.00
Josip Stokan, 3 bone	230.00
Andrej Brankovič, 11 bonov	230.00
Ivan Tomažič, 26 bonov	605.00
F. Vouk in S. Krusič, 12 bonov	560.00
Ivan Cerar, 5 bonov	240.00
Karla Bandelj, 1-7 bonov	360.00
Stanko Batič, 6 bonov	165.00
Vilibald Štanta, 4 bone	110.00
Franc Zajc, 2 bona	40.00
V pisarni potom tov. F. Juren, 40 bonov	305.00
Skupna svota za rekonstrukcijo F.L.R. Jugoslavije znaša	\$ 27691.00

Vsem, ki so sodelovali za rekonstrukcijo, gre zahvala za njihovo požrtvovalno delo, posebno priznanje pa sledečim tovarišem:

Francu Mohorčič, ki je razpečal 50 bonov v znesku \$ 1350.00.

K. Kaluža in M. Turel, razpečala 53 bonov v znesku \$ 1920.00.

Šuligoj in Bone, razpečala 62 bonov v znesku \$ 1385.00.

Blagajnik bivšega "Slovenskega Odbora" Udrženja Svobodne Jugoslavije:

Franc Juren

Asado

IN TEKMA NA KEGLJE
se vrši v nedeljo 25. t. m. v "SLOVENSKEM LJUDSKEM DOMU", ulica Simbrón 5148.

Opozarjamo člane in prijatelje društva, da v slučaju slabega vremena se omenjeno vrši nedeljo pozneje.

List bomo ustavili

vsem onim naročnikom in naročnicam, ki ne poravnajo zastane naročnine. Ne bomo obširneje razlagali koliko ogromnih stroškov zahteva izdajanje našega glasila, ker to gotovo vsak umeva in tiskarna nam vedno več viša ceno. Vsako požrtovanje tovarišev pri uredništvu in upravi bo brezuspešno, ake ne bodo naši naročniki izpolnili svojih dolžnosti.

Pri pregledovanju računov se je ugotovilo, da je veliko število naših naročnikov in naročnic, ki so zaostali z naročninom. Zato pa smo in bomo vse te pismeno obvestili in pričakujemo, da se čimprej odzovejo našemu obvestilu. Ako pa od teh ne prejmemo ugodnega odgovora, bomo seveda primorani jih pošiljanje lista ustaviti.

Ker je pa naša želja, da SLOVENSKI GLAS prispe v roke vsem nasilnim izseljencem širom Južne Amerike, jih prav vladivo naprošamo, da tudi v nadalje ostanejo zvesti naročniki SLOVENSKEGA GLASA ter čimprej pojavljajo zaostalo naročnino. To lahko store osebno pri upravi SLOVENSKEGA GLASA, ulica C. R. Lista 5158 (Villa Devoto) ali pa nam po pošti pošljemo denar potom "bonos postales".

Tudi dobivamo pritožbe naših naročnikov, da lista ne prejemajo redno. Smo na delu, da bo tudi ta zadeva čimprej popolnoma urejena. Naprošamo pa vse one, ki lista ne prejemajo redno, da nam to takoj javijo.

Ponovno torej apeliramo na naše naročnike, da se čimprej odzovejo našim prošnji, ker le tako bo lahko "Slovenski Glas" tudi v naprej izpolnjeval svoje dolžnosti.

OB ODHODU "PARTIZANKE" IZ BUENOS AIRESA

Kakor nam javljajo, približno 20. maja pripluje "Partizanka" spet v Buenos Aires in bo odpeljala v domovino že drugo skupino povratnikov Jugoslovanov.

Valentin Vodnik

Prvi slovenski pesnik

Leta 1758. 3. februarja, je bil v Zgornji Šiški pri Ljubljani rojen naš slovenski preroditelj, prvi slovenski pesnik in utemeljitelj slov. časnikarstva aVlentin Vodnik. Umrl je 8. januarja 1819 v Ljubljani. Kljub redovniški vzgoji je bil napreden duh svoje dobe, vnet za izobraževanje ljudstva. To dokazujejo poljudni članki iz zemljepisja, vremenoslovja in gospodarstva v njegovi prav lepi "Veliki praktiki" ter drobna poročila o iznajdbah, prirodoslovnih in zdravniških rečeh v prvem slovenskem časniku "Ljubljanske Novice", ki jih je tri leta sam urejal in pisal (1797—1799). Zanimiv je v tem listu tudi njegov spis "Povedanje od slovenskega jezika", nekakuno razmišlanje o Slovanih in Slovencih, o njih preteklosti, značaju, razširjenosti in navadah.

Kot ravnatelj ljubljanske gimnazije za časa Ilirije ter nadzornih ljudskih šol je izdal kopico učnih knjig, s katerimi je utrdil pouk v slovenščini v šoli.

Izrecno v prerodnem smislu je važna tudi njegova poezija, z njo se dejansko začne razvoj slovenskega slovstva. Vodnikova pesem je sicer razumska tvorba duha brez čustvenoglobine, vendar sprizdrojno svoje naivne prirodnosti in šegavosti ter domačnosti prisrčna.

Tudi v teh prvih pesnih kakor v ostalih spisih naš pesnik poučuje, opeva na-

šega kmeta, delaveca in obrtnika in vzbuja narodno zavest, ki je bila za tisto dobo velikanskega važnosti.

Leta 1806. je zbral svojo dotedanjo pesniško produkcijo v knjigi z naslovom "Pesme za pokušino", katere je slovenski narod sprejel z navdušenjem, kot nekaj novega za Slovence.

Vodnik ni bil umetnik, vendar je s svojo miselnostjo prosvetljence in kulturnega delaveca ustvaril pogoje za nadaljnji razvoj slovenskega slovstva.

Ena izmed znanih Vodnikovih pesmi je:

DRAMILO MOJII ROJAKOV

Sloven'c, tvoja zemlja je zdrava in pridnim nje lega najprava.

Polje, vinograd,
gora, morje,
ruda, kupčija
tebe rede.

Za uk si prebrisane glave
pa čedne in trdne postave,
išče te sreča,
um ti je dan,
našel jo boš, če
nisi zaspan.

Glej, stvarnica vse ti ponudi,
iz rok ji prejemat' ne mudi!

Lenega čaka
strgan rokav
pal'ca beraška
pražen bokav.

PISMO IZ JUGOSLAVIJE

Zadružni dom - Srce naše vasi

V sedanjih predpomladanskih dneh, ko je še prezgodaj za oranje in sejanje, vre čudovito življenje v slovenskih vasih. Vas za vasjo lomi kamenje v kamnolomih, dovaža stavbeni les, kopici ogromne kupe peska, pripravlja apnenice in določa mesta za zadružne domove, ki bodo ponos sleherne slovenske vasi, ki bodo ognjišče kulturnega in zadružnega življenja naših vasi. V zadružnem domu bo dvorana za dramske prireditve, za "movie", za zborovanje, skladisča za celo vrsto zadrug, ki preprežajo našo deželo: za živinorejsko, čebelarsko, sadnjerejno, nabavno-prodajno, kmečko obdelovalno, mlekarsko in še mrsikatero drugo zadrugo. V zadružnem domu bodo prostori za urade ljudske oblasti, za množične organizacije itd. Zadružni dom bo neutrudno sreča, ki bo poganjalo k novemu napredku in višji civilizaciji selskega slovenskega vas. Na Primorskem, kjer je pomlad zmeraj bolj zgodna in se sneg redko drži, so z gradnjo zadružnih domov že precej napredovali. Letošnje poletje pa ne pojde več slovenska mladina na gradnjo mlaadinske proge, temveč bo vrgla svojo silo na zidanje zadružnih domov. Seveda se ne bo omejila zgolj na zidanje domov, temveč tudi pomagala pri graditvi prepotrebne avto-ceste Zagreb—Beograd in pri gradnji raznih cest v Sloveniji.

Kot se umika sneg z gradilišč in cest, tako jih preplavljajo množice poklicnih delavev in prostovoljev iz vrst udarništva, kmetijskega stanu in vseh delazmožnih ljudi. Po zimi je bilo dosti branja pa študiranja v študijskih krožkih. Za poletje pa imamo spet ogrumen program del, ki jih bomo nopravili s prostovoljnimi deli. Vsako

leto naše petletke hočemo čedalje bolj zbrisati sledove zaostalosti, da ne bo več prašnih, razritih cest, ne več močvirij, ne več kraških goličav, ampak čim več, kar se da lepih domov in igrišč za naše otroke, čim več središč za proizvodnjo, čim več umneje obdelanih polj, čim več šol in znanstvenih institutov, čim manj praznoverja, čim več veselja, radošči in življenskega optimizma. Globoko bomo zavihali rokave, da bomo v drugem letu našega petletnega plana čim več ustvarili.

Dahnil je šele prvi dih pomladi v našo deželo. Oh, kako je lepa že zdaj naša Slovenija, da se je kar nagledati ne moreš. V ozadju bliščijo naše gore še vse v slepeče-belem snegu. Travniki, polja in gozdovi se menjajo v pisanih pasovih po gričih in malih ravnicah Gorenjske, Dolenjske in Štajerske. Na Primorskem — v naši mali Kaliforniji — pa že prieka sonce v rdečo zemljo vinogradov. Visoko na nebuh se čuje zamolkel šum, preletavajočih ptic selik. Sneg je razmočil zemljo, da je vsa mehka in udana, pripravljena, da sprejme vase pomladanske setev. Tisoči pridnih rok jo urejuje, da bo naša zemlja še lepša, da ne bo v njej umazanega temnega in neprijaznega kotička, da bo vsa kot čudovito stkan prt, na katerem ne bo niti enega vezra, ki bi odrival druge in se samopašno šopiril na škodo drugega. Hočemo ustvariti skladnost naše prelep slovenske naravne lepote s skladnim, socialno pravčnim sožitjem vseh slovenskih delovnih ljudi. Naša petletka je oznanilka pomladi za lepše življenje slovenskega ljudstva. Dober gospodar je naša ljudska oblast, vse je pripravljeno in razporejeno, da bo žetev bogata.

Janez Kavčič

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLESSICH

Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

KROJAČNICA

CIRIL PODGORNIK

Tinogasta 5206

do rjavih las. Saj se je bala, da bo ošteta, a take jeze ni pričakovala; solze so ji stopile v oči.

"Kako bi raznesla?" je rekla skoraj tisto. "Saj včeraj in danes nisem stopeila iz hiše... ni me bilo v vasi..."

"Le glej!" je reklo brat mirneje, a vendar grožeče. "Izvedel bom. Le glej! Pojd!"

Katina je stisnila ramen in odšla v kuhinjo.

Gospod Martin je sestro večkrat hudo prijel, a se mu je vselej že v naslednjem trenutku zasmilila. Tistega dne ga ni bila razburila ona, bila je le žrtev, nad katero je iztresel svojo nejveljivo... Z naglimi koraki je odšel v izbo.

Ta je bila prostorna, hladna, z dve ma nizkima oknoma, ki so ju zagrinjale čipkaste zavesi. Pohištvo je bilo

še isto, ki ga je bil ob novi maši prejel v dar; preprosto, skoraj siromašno, obrabljeno. Velika miza s stoli, leseni našlanjač z blazinami, stojala za knjige, v kotu mizica, med obema oknoma pisalna miza. Vse nekam golo, enostavno, le stene so bile bogato, prenatrpano pokrite s fotografijami in podobami.

Posnetek Zadnje večerje Leonarda da Vinci; na beli svili z zlatimi nitmi uvezeno Sladko ime Jezus; podoba papeža Pija XI. Pod njim v širokem okviru panorama Vatikanskega mesta; pred leti jo je bil prinesel z romanja v Rim. Povečana fotografija vojaka z drobnim obrazom, s savojskimi zvezdami na orovratniku in bersaljerskim klobukom po strani. Kdaj pa kdaj se je z začudenem zazrl v to podobo. To je bil on?

Da, iste poteze, iste sive, nekam mežikajoče oči, resnobne, s šegavo vedrostjo v zenicah. Povečana podoba njebove matere: takisto droben obraz s sivimi očmi, isti izraz na ustnicah; izpod rute nad čelom ji gledajo s prečo razdeljeni lasje...

Kako presenetljivo sta si bila podobna! Na mizici v kotu, ki je bila pogrnjena z vezenim belim prtičem, je stal kipek Matere božje. V drugem kotu je bil pritrjen starinski križ z razpetim Kristusom. V črvojenem lesu je zevalo sto neusmiljeno vsekanih ran; glava je bila nagnjena, a veke niso bile zaprte; milosten, a hkrati obtožujoč pogled se je upiral naravnost v gledalca. Čedermac ga je bil našel pod cerkveno streho, ga rešil zapuščenosti in pozabe. Pred njim je v rdečem kozarcu noč in dan trepetala lučka.

Kadarkoli je gospod Martin stopil v to sobo, ga je objel občutek miru in tople domačnosti. Ta dan se ni mogel vdajati starim občutkom. Sesedel se je v naslanjač in kakor vselej, kadar je bil hudo razburjen, je vzel tobačnico in njuhal. Četudi sta bili okni odprtji in sta se v večerni senci rahlo zgibali zavesi, je v izbi še vedno ostal duh po tobaku. V pepelniku so ležali ogorki cigareti in vžigalice. Besede, ki so bile tu izgovorjene pred kake pol ure, so še zmeraj visele v zraku in mu proti volji obnavljale spomine... Besede!

Da, to je bilo tisto, kar mu je vznemirjalo dušo, ga navdajalo s skrbjo in jezo. Da bi se raztresel, je nežno pomislil na sestro. V kuhinji ždi in joče, nekaj dni se bo držala napeto in ne bo

"Kaplan Macán Čedermac"

P R V O P O G L A V J E
Kaplan Martin Čedermac je še dolgo strmel za orožnikoma, ki sta odhajala skozi vas; utorila sta med hišami in zopet prikazala na ozkem, peščenem klancu, ki se je vil med njivami in se ob tesni grapi spuščal v nižino do ceste. Stal je v vrtu za kaplanijo, na mahovitem zidu, ki ga je obraščalo nizko zeleno grmečje. Visoka, sloka postava mu je bila negibna, drobna glava mu je kot krčevito stisnjena, grozeča pest štrlela iz ozkega orvratnika, na drobno nagubanem obrazu se mu je izražala bolestna duševna napetost.

Oči so ga zaščemele v svetlobi, v poletnem soncu, ki se je upiralo v zeleno pobočje; umaknil' je pogled in zamišljal. Pomel si je veke in si nato segel v temne lase, ki so mu bili že močno osvetli nad senci. Prekrižal je roke na hrbitu in se zagledal v noge, v prevelike čevlje, in nekaj časa tako ostal, kadar da trudno razmišlja. Zdrznil se je in odšel po kamnitih stopnicah v kaplano.

Na malih vratih je stala Katina, njena sestra. Ko ga je zagledala, je stola v drvarnico, a se je takoj vrnila z naročjem polen.

"Kaj sta hotela orožnika?" ga je vprašala. "Ali je bilo kaj zaradi pričige in nauka?"

Čedermac jo je ostro premeril. Žen-

"Ne", se je deklo plaho umaknilo. Očitna laž, ki ga je še hujše razkačila. "Kako pa ves?" je zvišal glas. "Kje pa si to izvedela? Si pa že raznesla po vasi!"

Sestra je vsa prepadena, kakor okamenela stala pred njim. Bila je slabotnega telesa, nekam otroška, da na pogled ni kazala štiridesetih let; sicer bledi, malce pegasti obraz ji je živo zardel

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

MLADINA GRADI

Dne 1. aprila ob šestih zjutraj je pričela mladina nove Jugoslavije graditi mogočno avtostrado. Beograd-Zagreb, ki nosi ponosno ime avtostrada "Bratstva in enotnosti". Ob 12. uri so mladinske brigade, ki so se zgrnile iz vseh ljudskih republik v bližini Sremske Mitrovice, prekinile svoje delo in prisostvovale prizorišči otvoritveni slovesnosti. Na tej svečanosti je spregovoril tudi minister za gradnje FLR Jugoslavije Vlada Zečević, ki je poudaril, da je ta pomembna cesta eden največjih objektov v gradbenem programu prve petletke. Pobudo za gradnjo te ceste "Bratstva in enotnosti" je dal veliki učitelj jugoslovanskih narodov maršal Tito. Lanska dela so namreč potekala prepočasi. Zaradi tega so bila letos zaupana zgledni jugoslovanski mladini, ki se je že ob gradnji obeh prevažnih prog Brčko-Banoviči ter Šamač-Sarajevo naučila, kako se je treba boriti proti težavam in jih premagovati.

Razen tega je pričela mladina dne 1. aprila z gradnjo proge Kučovo-Brodica v LR Srbiji, z gradnjo Novega Beograda in z izpopolnjevanjem tovarne strojev v Železniku pri Beogradu. Glavna letošnja naloga mladine pa je zdaj zadružnih domov po vsej državi.

Naj pripomnimo, da bo sodelovala pri letošnjih delovnih akcijah tudi mladina iz 40 naprednih držav, ki hoče na ta način v skunem delu z jugoslovensko mladino okrepliti prijateljstvo in pripravljenost za sodelovanje.

VAŽNE PRIDOBITVE DELAVCEV IN NAMEŠČENCEV

V novi Jugoslaviji so zagotovljeni povsem drugačni življenjski pogoji za delovno ljudstvo nego v stari jugoslovenski državi. Posebna skrb je posvečena rednemu letnemu počitku in dopustu, ki je plačan. Med važnimi pridobitvami delovnega ljudstva so sindikalna letovišča in počivališča, kjer se delaveci in nameščenci ob delovnem odmoru spoščijo ter si naberejo novih moči za

spregovorila. V tej samoti, v kateri je bil pogosto navezan zgolj na njeno družbo, mu je to zmerom hudo delo. Bil je starejši od nje, mnogo starejši, njen duhovni oče takorekoč, ponavadi je naglo sprevidel svojo prenagljenos, se prvi vdal in jo nagovoril z lepo besedo. Tudi zdaj mu je bilo že žal ostrega nastopa; hotel se je dvigniti in stopiti k nji, a je obsedel.

Ponjuhal je znova, nato mu je roka kot mrtva obležala na kolenu. Pozabil je na Katino, obšla ga je nova nejedovljiva, nova tegoba. Naj je storil kar koli, ni se ji mogel izogniti. Ozrl se je na stenski koledar. Sobota! Srh ga je sprejetel po hrbitu.

Dvignil se je, da bi odšel po izbi, a se je za nekaj trenutkov ustavil pred Križanim in se zagledal v Njegove bride rane. In se je znova z vzduhom sedel v naslanjač. Pri duši mu je bilo težko, tako težko, kakor še nikoli v življenju, obhajal ga je nemir, ki ni obetal nič dobrega. Sprva je hotel zadevo s posmehom potisniti v ozadje, jo pokriti z omalovaževanjem, a se mu ni posrečilo. Rasla je grozeča, ga pekla kot rana, da se je zdriral v mislih.

Naslonil se je na blazino, napol legel, kakor da se ves pogresa v svojo notranjost. S sklonjeno glavo, izpod čela je opazil, kako je Katina šla mimo oken in se takoj zopet vrnila. Na zastorih se je odražala senca latnika pred hišo; na steni os se igrali žarki sonca, ki se je pogrezalo v zaton. Vse to se mu je le rahlo, mimogrede dotaknilo zavesti; pred očmi so mu plavali drugačni prizori.

nadaljnje delo. Osrednji sindikalni odbor je skrbel lani za osem takšnih letovišč in sicer v Arandjelovcu, Vrnjicah, Ulcinju, na Fruški gori, v Gozdu Martuljku, Kaštelu Starem, Opatiji in v Biogradu na moru. Vsa ta letovišča so razpolagala z 920 posteljami. Letoviščnih možnosti je bilo lani deležnih 9162 delavev in nameščencev. Seveda upravljajo glavniodbori sindikatov v posameznih ljudskih republikah s svojimi posebnimi letovišči, tako da je preživel lani svoj dopust v vseh sindikalnih letoviščih, 17.000 delavev in nameščencev. Veliko število najzaslužnejših delavev bo letos lahko uživalo svoj dopust brezplačno ali z popustom. Za ta namen je predvidel Osrednji odbor Enotnih sindikatov 14 in pol milijona dinarjev. Za letošnje letovanje delav-

cev in nameščencev je povečano število postelj v letoviščih Osrednjega odbora sindikatov od 920 na 1415. Tudi republiška letovišča so pomnožila število svojih postelj, tako da bodo vsa sindikalna letovišča v državi lahko zjela letos okoli 45.000 delovnih ljudi.

VESTI IZ PRIMORSKE
DR. L. MERMOLJA SLOVENSKI KANDIDAT V RIMSKI PARLAMENT

Na predlog Demokratične fronte Slovenec v Italiji je medpokrajinski odbor Demokratične ljudske fronte Italije odobril s polnim razumevanjem, da se postavi na skupno listo akndidatov za rimsko poslansko zbornico slovenski kandidat dr. Lambert Mermolja iz Gorice, znani slovenski protifašistični borec. Vsi zavedni demokratični Slovenec bodo 18. aprila volili dr. Mermoljo.

*
LJUDSKI DOM NAZAJ GORISKIM SLOVENCEM

Ljudski dom v Gorici je bil 20 let trdnjava goriških Slovencev, njihovo zatočišče v težkih časih fašizma, ki je poskrbel

VUGA ALFONS

KONTRATIST STAVBINSKIH

CEMENTNIH DEL

Specialist v cementnih ogrodjih

in stopniščih

Se priporoča rojakom

ESPINOSA 2576 — T. A. 59 - 6772

Buenos Aires

Izšla je knjiga

"Los Amores y las Tragedias"

— SARAJEVO 1914 —

V knjigi so zajeti nesrečni doživljaji dveh balkanskih junakov čigar ljubezen in življenje je bilo tragično pretrgano po dogodkih ki so se odigravali v prvi svetovni vojni vsled Sarajevskega atentata.

Knjiga obsega 600 strani v osmerki velikega formata in sta jo spisala in izdala Ivan Glogovšek in Marko Kalazić v kasteljanskem jeziku.

Cena knjige je \$ 12.— in za naročila se je obrniti na:

Ivan Glogovšek

Villa Ballester, La Croze 154
ali: Imprenta "Córdoba",
Gutenberg 3360, T. A. 50-3036

Prejšnji dan, pred večerom, ko se je bil vrnil z obiska pri svoji bolni materi, je našel v izbi doma Jeremijo; čakal ga je ob kozarevina. Petdesetletnik, širokega obraza, gostih črnih las, ki so mu lepočasi sivel. Dolgo vrsto let sta si bila soseda, postala sta si dobra prijatelja. Kaj ga je prignalovo prava dan, na petek, ko ve, da se Čedermač mudi pri svoji materi in se včasih vrača šele pozno na večer?

Don Moranindi je bil resen človek, a take čudi, da je še Jobova sporočila prinašal z nasmehom. Gospod Martin ga je pogledal v vedre oči, ki niso mogle skriti nemira; zaslutil je nekaj hudega. "Buona sera, carissimo!" (Dober večer, dragi!) Pozdravila sta se v štirih jezikih; kadar ni šlo za filozofske razgovore, sta govorila slovenski. Don Jeremija po rodu Furlan, je prva leta tako hotel. "Da se priučim jezika; kako bom sicer pasel duše?" Pozneje je pri tem ostalo. Beseda je izgovarjal nekam trdo, okorno, a sicer čisto, brez barve narečja.

Kaj je novega? Mnogo je novega. Hudo? Seveda je hudo... Kaplan iz Sušja se je smehljal, kakor da pripoveduje nedolžen dovtip, ki ga je zasolil z nasmehom. Bilo je razumljivo, da ga ni tako globoko ranilo kot njega; ne v srce, ne v sto korenin, ki so ga prepletale, le v eno — v čut za pravčnost, v skrb za versko vzgojo. In vendar ni nič olepšaval, ko mu je povedal; govoril je odkrito, ni ljubil ovinkov, resnici je rad gledal naravnost v obraz. Pridiga in krščanski nauk odpravljen; to se

pravi: odpravljen v jeziku, ki ga razumejo verniki. Za zdaj! Za zdaj? Kaj hoče še več? In tedaj se je zgodilo nekaj, česar don Jeremija ni pričakoval. Čedermač je tako čudno stopilo v dušo, bilo mu je tako strašno, tako smešno in žalostno obenem, da se je zasmehal. Pa se je takoj zresnil in se zgrozil, se pdestrašil svojega smeha, kakor da mu je ušel pred oltarjem. Tresič se po vsem telesu je odšel po izbi, zapeklo ga je v očeh.

Se ni verjel, ni mogel verjeti. Koliko besed so bili že raznesli, a so se pozneje izkazale za praznice. Saj to ni mogoče! Saj to ni res! Kje pa je izvedel? Don Jeremija se je le prizanesljivo nasmehnil in skomizgnil z rameni. Bil je v zadregi, izplil je vino iz kozarca in bridko zresnjen nagnil glavo. Čedermač ga je gledal. Da, bil je vedel človek, a neumnih šal ni nikoli zbijal. Sin premožnih in uglednih staršev, nadarjen in spoštovan; kdaj že bi bil lahko dobil kako bogato župnijo. Pa se je zapokal v tiste gore, vzljubil kraj in ljudi. Imel je mnogo prijateljev, odlične zveze, na uho mu je prišlo marsikaj, o čemer se drugim še sanjalo ni...

Noč, v kateri se je Martin Čedermač dolgo brez spanca premetaval po postelji. Še je upal, še zmeraj je upal, a vendar se mu je grenka slutnja tako oklenila srca, da ga je skelelo. Da, saj so bili poizkusili že pred leti, a tedaj ga ni tako zadelo... V medli svetlobi, ki je padala skozi okna, je lovil tolazče misli, a so se mu hudobno izmikale. Prisluškoval je rahlemu šumu dreves, se pogrezal v zmedene občutke, ki so ga

divje zasipali. Morandini je besede mu zdaj pa zdaj pobelde, zazdele se mu smešne, a so mu znova vstajale v zavest in ga grozeče grabile za grlo. Neurje! Kdo more prerokovati, kako bo po nevihti? "Bog nebeški, usmili se nas!" Med molitvijo je zaspal... Poldne, ko se je že zamotil z vsakostjo in si vse slikal v rožnatih barvah, sta prišla orožnika...

Spomin na prizor, ki se je bil odigral v tej izbi pred pol ure, morda pred uro, ga je zbolel, da se je naglo dvignil in odšel do vrat. Obstal je, pogled mu je objel Križanega v kotu, Mater božjo pod steklom, podobo papeža Pija XI.; nato so se mu oči uprlje na ogorko cigaret, na stolico, ki je bila še zmerom odmaknjena. Boj je bil z ostro čerto ločil značaje narodov; Čedermač je v doličnih letih dodobra spoznal svoje sosedje, zna je z njimi ravnati. Globok poklon, četudi je ogenj v sreči in se nasmehom skrivajo najstrupenejše besede. Izvršilo se je čisto uradno, suho, kratko, a s prirojeno vladnostjo, kar da ne gre za poseganje v božje in človeške pravice. Z vso silo je moral zatajevati svojo surovo hribovsko kritost, krotiti sreč in nepopisna dušta, ki so ga razganjala. Z vladnini nasmehom, ki ga je smrtno utrujala, je odklonil podpis; odločitev, ki bi jo moral pojasniti, pa je pojasniti ni mogel ne smel. Pač, ječjal je, da se more takih stvari pokoriti le cerkveni oblasti; ako mu ukaže cerkvena oblast, ne bo ugovarjal... In zopet vladnen smeh...

(Nadaljuje prihodnjih)

za to, da so goriški Slovenci to svoje narodno in kulturno žarišče izgubili. Po osvoboditvi Gorice in vsega Slovenskega Primorja po partizanskih edinbah je postal Ljudski dom spet last in zbirališče, obnovljena trdnjava goriških Slovencev. Odtod so se skupno s protifašističnimi Italijani borili proti vsem krvicam angloameriške zasedbene vojaške uprave. Vsem primorskim Slovencem je ostal še dobro v spomini dan, ko je tako zvana "zavezniška vojaška uprava" vrgla iz Ljudskega doma vše naše protifašistične organizacije ter ga zasedla s svojimi vojaki. Goriški Slovenci pa so sedaj iznova poživili borbo za svoj Ljudski dom, ki naj postane zopet last onih, ki so ga zgradili z lastnimi sredstvi in s pomočjo vsega primorskega ljudstva.

LJUDJE PRODAJAJO SVOJA POSESTVA

Obupne, težke so življenjske prilike v Gorici. Trgovina, obrt ter malá industrija čutijo dušči objem bližnje, krivčne meje. Brezposelnih je zmerom več. Mizarstvo, ki je nekoč cvetelo, je na robu propada. Mesečne plače dosegajo komaj 12.000 lir. eDlavec si za svojo plačo ne more nabaviti niti tega, kar nujno potrebuje za svoje življenje. Cena čebuli je n. pr. 270 lir/kg, mesu 60 lir, maslu pa celo 1400 lir. Nekaterih proizvodov, kakor n. pr. tekstilnih predmetov, emajlirane posode

**MIZARSKA DELAVNICA
"LA PRIMERA"**
PETER JONKE
Lastnik:
Se izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela.
**PASOS LOS ANDES — RIO CEBALLOS
CORDOBA**

Dirección - Proyección - Construcción

**Roberto F. Levpušček
Luis Stok**

TECNICOS CONSTRUCTORES

CALCULOS DE ESTRUCTURAS
METALICAS Y HORMIGON
ARMADO EN GENERAL
PLANOS — TRAMITES — FIRMA

ESCRITORIO :

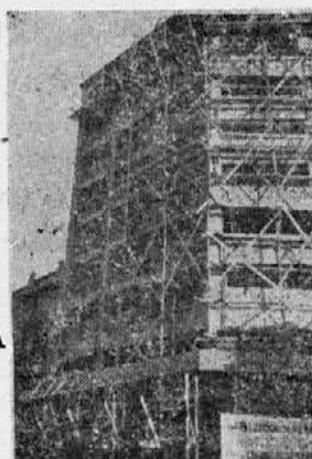
T. A. 50 - 8037

CALDERON 3062 Buenos Aires

Privado:

LUIS STOK
Téc. Constructor
Virgilio No. 2941

Privado:
ROBERTO F. LEVPUŠČEK
Téc. Constructor
Calderon 3062 T. A. 50-8037

RUDOLF KЛАRIC
INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV
★

JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

**RESTAVRACIJA IN BAR
BILLAR**

— Vsakovrstna domača prehrana. —

LASTNIK: Peter Benčič

INDEPENDENCIA 4202 vogal MARMOL BUENOS AIRES

itd. sploh ni dobiti. Ljudje prodajajo svoja posestva, ker drugače ne vzdržijo nemogočih življenjskih prilik.

NOVICE IZ GORIŠKE OKOLICE

Igralci iz Rupe so obiskali 7. marca Krmin uprizorili Nicodemijev drama "Učiteljica" v treh dejanjih. Uživali smo obtoplih zvankih slovenske besede. Med gledalcem so bili tudi domači Furlani, s katerimi živimo Slovenci v lepem sožitju. Takšne kulturne prireditve imajo posebno važnost v onih krajinah, kjer smo Slovenci v manjšini.

V Standrežu smo proslavili 7. marca mednarodni praznik žen. Proslavo je organizirala standreška Zveza slovenskih žen. Na sporednu so bile deklamacije, re-

citacijske in pevske točke in uprizoritev dveh iger. Dne 4. aprila pa bo v Standrežu velik pevski koncert, na katerem bodo peli pevski zbori iz Sovodenj, Štandreža, Pevme, Števerjana in Rupe.

V Sovodenjem smo imeli 7. marca predvolivno zborovanje, na katerem smo soglasno sklenili, da bomo glasovali za Ljudsko fronto in slovenskega kandidata na njeni listi dr. L. Mermolja iz Gorice.

★

KAKO JE V SLOVENSKI BENEČIJI

V Tajpani so policijski organi aretirali tovariša Marija Konta, Ambroža Birtiča in Arturja Siego, ker so se zavzemali za ljudsko demokratično gibanje. Morali so jih pa izpustiti. Ta dogodek kaže, kakšnemu političnemu pritisku so izpostavljeni v sedanji predvolivni kampanji beneški Slovenci.

V Ravencu je bilo predvolivno množično zborovanje Demokratične ljudske fronte, ki se ga je udeležilo ogromno ljudi, česar slovenska Rezija še ni doživel. Potez zborovanja je dokazal, da so Rezijanski Slovenci v taboru Demokratične ljudske fronte. Zaman si prizadeva župnik v Osojani, da bi zasejal seme sovraštva proti Slovencem ter njihovemu glasilu "Soča", ki se bori za ljudske pravice, predvsem v Reziji in Benečiji, kjer so narodne in socialne pravice najbolj zapostavljene.

V Sodovnjem v Slovenski Benečiji imamo demokristjanskega župana, pripadnika sedanjega rimskega režima, s katerim pa večina prebivalstva ni zadovoljna, ker se zmerom druži z zloglasnim fašističnim podešatom Faletichem. Tudi izkorišča ta župan Petričič svoj oblastveni položaj na ta način, da deli v predvolivnem času Urine pakete svojim priateljem iz demokristjanskih vrst. Tudi štiri krave, ki bi jih morali dobiti najpotrebnejši občani, so prišle v posest njegovih priateljev. Na splošno govorijo, da jo misli odkuriti v Ameriko. Po gozdovih sekajo les in ga prodaja, da bi prišel do potrebnega denarja za potovanje čez "veliko lužo".

V Tarcentu in Lazah je izbruhnila nova aféra v zvezi z demokristjanskim županom iz Podbonesca. Tukaj so vaščani pobirali denar za vodovod, za kar so zbrali okoli 100.000 lir. O vodovodu pa ni nobenega sledu. Ljudstvo obtožuje župana Costaparraria, ki je pa v strahu zaradi razburjenega ljudstva obljubil, da bo vrnil denar, čim ga bo imela občina na razpolago.

SLOVENSKA JURIDIČNA PISARNA

Odškodnine, Odslovitve, Nezgodne,

Dedščine in vse sodnijske tramitacije

Uradne ure: od 18 do 20

DIAGONAL NORTE 1119 - Piso 8

Escritorio 823 (Nasproti Obeliska)

T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

Restavracija

A. BENULIČ & KRESEVIC

★

Izborna hrana

Zmerne cene

CHORROARIN 596

Krojačnica**LEOPOLD UŠAJ**

Avda. FRANCISCO BEIRO 5380, Dep. 2

T. A. 50-4542

VILLA DEVOTO

**Zobozdravnik
Dra. Samoilovič
Dr. Feliks Falicov**Sprejemata od 10-12 in od 15-20 ure
DONATO ALVAREZ 2181**HERRERIA DE OBRAS
BRATA RIJAVEC**

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela

Segurola 1608-14

U. T. 67 - 6250

Buenos Aires

**RESTAURACIJA
"PRI ŠKODNIKU"**

Kroglič in Keglič

Jožef Škodnik

Añasco 2652

U. T. 59-8905

Gran conferencia educativa y lunch

a realizarse el dia 25 DEL CTE. MES a las 17 hs.

en el local de SIMBRON 5148, Capital, del

"SLOVENSKI LJUDSKI DOM"

pro fondos para el sostenimiento del

CURSO DE IDIOMA ESLOVENO**JOVEN ESLOVENO: Concurre!****PADRE DE FAMILIA: Lleve a sus hijos!****COMPATRIOTA: Ayude a esta obra cultural!**

LA COMISION ORGANIZADORA

Casa "VILLA REAL"**— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS:**

— de —

Víctor M. Herrera

Consulte:

Avda. FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

LA VOZ ESLOVENA

EDITADO POR LA SOCIEDAD YUGOESLAVA "HOGAR POPULAR ESLOVENO"

Tiskarna "Córdoba"

Tiskarsko podjetje naših rojakov

Ferfolja, Baretto & Paškulin

Izvršuje vsakovrstna tiskarska dela

B U E N O S A I R E S

Gutenberg 3360

Nasproti postaje tramvaja Lacroze na Avenida San Martín

T. A. 50 - 3036

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Dock Sudu

Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

RAZPRODAJA KRUHA

TROBEC GUŠTIN
Dovažamna dom

Heredia 477 U. T. 51-7165

Reinaldo Wasserman

MEDICO

Nazca 2381 U. T. 50-2845

TRGOVINA JESTVIN "TRST"

STANKO MIHELJ

Charcas 3120 U. T. 72-4957

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

Kovinska Okna in Polkna
FRANC BANDELJ

Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

PIVARNA — Krogišče in Keglišče PODGORNIK FRANC

Warnes 2113 La Paternal

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.
Pridite, pa se boste prepričali!
Se priporoča

Albert Beltram

DONATO ALVAREZ 2288
Buenos Aires

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belcastro 4466

U. T. 67-3621

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del
reumatismo y sala de Cirugía

Atiendes: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

RESTAURANT "ČAVEN"

IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931 Bs. Aires

Franc Štekar

STAVBINSKI PODJETNIK

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

Franc Može

Tehnični konstruktor

TOVARNA MOZAIIKA

VILLA A. GIARDINO Est. Thea

HUERTA GRANDE — T. A. 43

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre.
Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Re-
crea in učrati:
Lastniki

BRATA ROVTAR

Tigre FCCA. — 1. A. 749 - 589
Río Charayachay

Dr. Francisco José Cespa

DENTISTA CIRUJANO

Consultas de 15 a 20 hs.

Coronel R. Lista 5096

T. A. 50 - 5782

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJEL KOSIĆ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

T. A. 50 - 6228

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

TRADUCTOR PÚBLICO

Esloveno, servio-croata, checoeslovaco y demás idiomas europeos.
Extracciones de partidas para jubilaciones ferroviarias y para el
Instituto Previsión Social.

SAN LORENZO 937

ROSARIO (STA. FE)

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

T. A. 64 - 1509

Calle FRANCISCO BAUZA 2694
Za kalkulacije, Proračune in Firmo obrnite se do novega konstruktorja

RUDOLFA STREHAR — Zasebno: Calle Virgilio 2941

KROJACNICA

Franc Melinc

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356
Buenos Aires

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO
ANTON FORNAZARIC
España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.
U. T. 757 - Santos Lugares - 271

TRGOVINA JESTVIN
"PRI ČERNICU"
C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509

Prevozno Podjetje "GORICA"
Lojk Franc
Villaruel 1476 U. T. 54-5172

TRGOVINA JESTVIN
PETER CUČIĆ
Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

RESTAURANT
MIRO MERKUŽA
LORIA 472

TISKARNA
Rudolf Živec
SARMIENTO 40 Caseros
T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA
V SAAVEDRI
ANDREJ BOŽIĆ in SIN
Tehnična konstruktorja
Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA
V MUNRO
JANKO POLIAK
Ituzaingó 4267 MUNRO
ZELEZO - BETONSKO PODJETJE
RUDOLF KOMEL
ZA NACRTE IN PRERAČUNE
Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

Krojačnica "Gorica"
Franc Leban

WARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal
T. A. 59 - 9357

Ferdinand Cotič
Trgovina z železnino

Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

LASTNA PEKARNA in TRGOVINA
JESTVIN

"TRIESTINA"
Lastniki:
KUKANJA in BRATA GEC
25 de Mayo 2606 CORDOBA

RESTAVRACIJA
IVANČIĆ RUDOLF
Añasco 2622

Talleres Gráficos "CORDOBA"
Gutenberg 3360 - 23-IV-1948